

De Gooische Optocht, met interessante foto's. — Dirck Volckertszoon Coornhert. — Het teeken des Kruises. —
Chineezen-razzia te A'dam. — Anthletiek-Wedstrijden te Enschedé. — 3e Verjaardag der Duitsche Republiek.

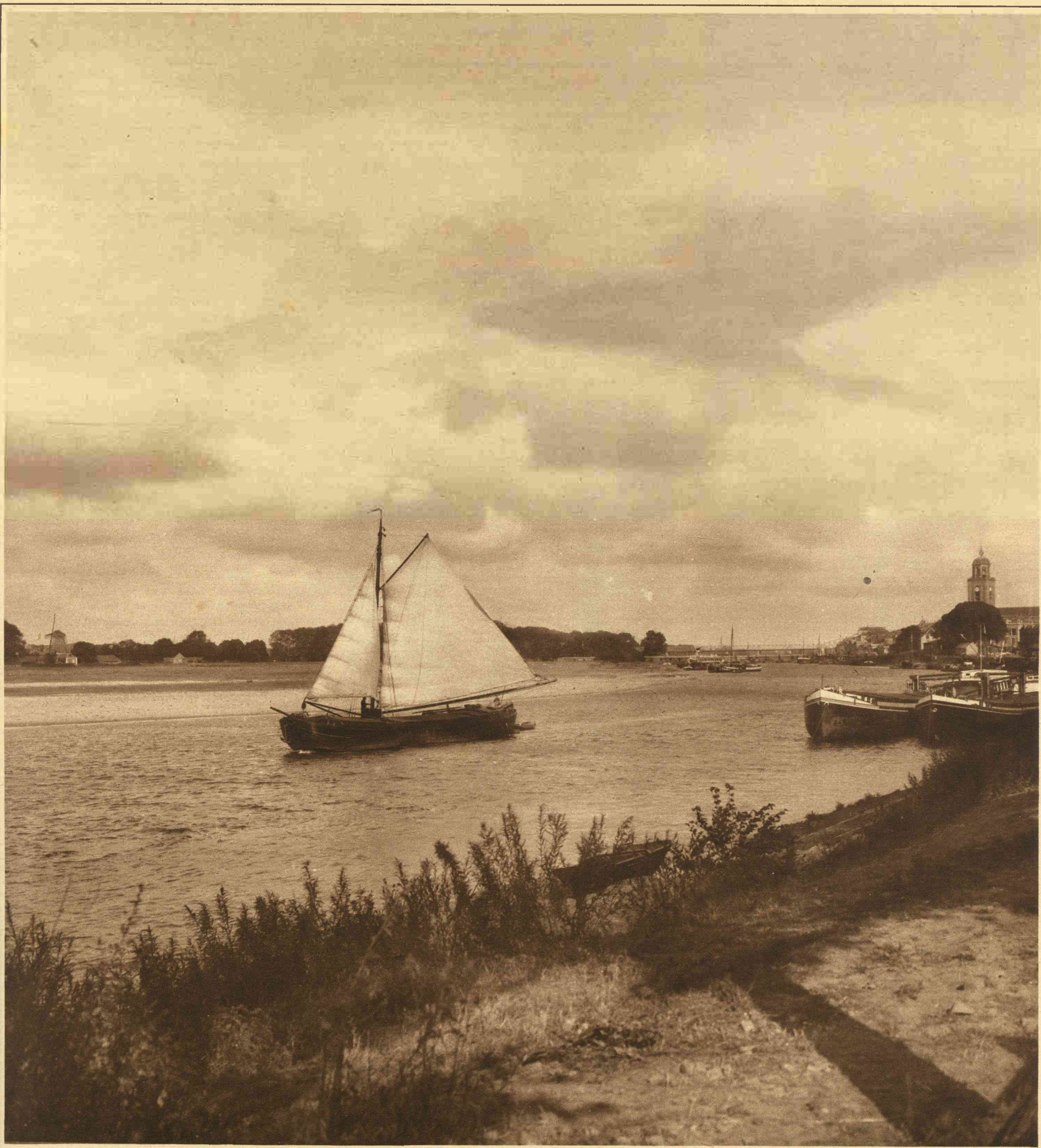
No. 7
(33)
16 Aug.
1922.
PER NUMMER
20 CENT.
VOOR WEEK-
ABONNÉ'S
17½ CENT.

Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25
FRANCO
PER POST
f 2.50

IJSSELGEZICHT BIJ DEVENTER

DIRCK VOLCKERTSZOON COORNHERT

1522—1590

Ieder die Gouda bezocht heeft, kent de Sint Janskerk met haar beroemde gebrandschilderde glazen. En wie ze niet kent zal wijs zijn als hij spoedig een van zijn vacantedagen bestemt om dit gemis aan te vullen. Die kerk in het hartje van Holland, naast het grillige marktplein met

Portret van Coornhert door Hendrik Goltzius.

Coornhert behoort zelf tot de oudste en beste Nederlandsche graveurs en was de leermeester van Goltzius in deze kunst. Het latijnsche onderschrift luidt in vertaling: „Hij, die door ijver voor de waarheid en door liefde voor de vrijheid gedreven, zich tegen uw priesters, o Calvijn, heeft verzet, de Hollander Coornhert, — zie hier zijn levende gelaat; zijn stem klinkt nog levender in zijn geschriften.” Boven het portret staat Coornhert's Spreuk: „Weet of rust.”

zijn sierlijk oud raadhuis, is een museum niet alleen van een der mooiste uitingen van Hollandsche kunst en nijverheid, maar tegelijk een monument van onze geschiedenis, van de moeilijke eeuw, waarin de vrijheid van Holland verworven en gevestigd werd.

In die gewijde plaats toont men den vreemdeling de eenvoudige blauwe zerk, een steen in den vloer, die de laatste rustplaats dekt van een strijder, dien Holland niet vergeten zal. Daarop leest men nog het bekende treffende graf-dicht dat de Amsterdamsche dichter Spieghel hier aan de gedachtenis van zijn vriend Coornhert heeft gewijd. Vier eeuwen zijn voorbijgegaan sedert deze onvermoeibare geest geboren werd; dat brengt ons er toe thans nog eens in gedachten zijn graf te bezoeken.

Een veelbewogen leven heeft deze amsterdamsche koopmanszoon geleid. In zijn jongelingsjaren liet zijn vader hem een reis naar Spanje en Portugal maken; daarvan teruggekeerd, huwde hij nog zeer jong tegen den zin zijner ouders en geraakte daardoor met deze in onmin. Geheel zonder middelen, moest hij thans door eigen arbeid voor zich en zijn jonge vrouw trachten te zorgen. Zijn vader had hem allerlei doen leeren en onder de verschillende vaardigheden die hij zodoende bezat, koos hij thans de teeken- en graveerkunst uit om daardoor in zijn onderhoud te voorzien. Na een kort verblijf in Vianen vestigde hij zich dan te Haarlem, dat verder, behalve de jaren zijner ballingschap en zijn levenseinde, de plaats van zijn werkzaamheid gebleven is. Daar ontwikkelde hij zich verder, leerde latijn, vooral om de oudere in die taal geschreven theologische werken te kunnen lezen, maar kwam zoo ook tot de studie van klassiek-latijnsche wijsgeerige schrijvers. Thans werd hij zelf schrijver en vertaler, en eenige jaren in samenwerking met den boekdrukker Jan van Zuren ook zijn eigen uitgever. Intusschen was de graveerkunst niet meer zijn eenige bron van inkomsten; hij was tevens notaris en daarna secretaris der stad Haarlem geworden. Zoo naderden de jaren van gisting, de oproerige uitpatting van den beeldenstorm en al die politieke pogingen en voorbereidingen, die den 80-jarigen oorlog inleidden. Coornhert was zeer gematigd, in zijn huis bood hij veiligheid aan geestelijken en kerkieraden. Hij stond echter

ook in betrekking tot hen die met den Prins van Oranje naar meerder vrijheid en zelfstandige ontwikkeling der nederlandsche gewesten streefden. Ook de Prins was immers in deze jaren naar zijn eigen oordeel nog niet in opstand tegen den Koning van Hispanjen. Toen echter vanuit Brussel een aanvang werd gemaakt met de vervolging der vrijheid-lievenden, was Coornhert onder degenen die men beschuldigde. Op oneervolle wijze voor hem en zijn stad werd hij te Haarlem opgelicht en gevangen naar Den Haag gebracht. Het einde van zijn proces voor den bloedraad wachtte hij niet af; tijdens een kort verblijf te Haarlem, dat men hem had toegestaan, wist hij te vluchten en ontweek naar het land van Kleef. Daar was hij wederom etser en teekenleeraar, maar tevens steeds schrijver en dichter. Tijdens een kort verblijf in Holland bracht zijn rechtvaardigheidszin hem in botsing met den geuzenaanvoerder Lumey van der Marck, wiens soldaten natuurlijk zoomin als eenige andere erg kieskeurig waren opgetreden tegenover de landbevolking. Coornhert begreep spoedig dat hij beter deed zijn ballingschap nog eenigen tijd te dragen. Na de Pacificatie van Gent keerde hij eindelijk terug en vestigde zich wederom als notaris te Haarlem; dat was in 1577. Toen stond hij midden in zijn levenswerk als wijsgeer en theoloog. De strijd voor

Titelblad van de uitgave van Coornhert's verzamelde geschriften, met portret van den schrijver.

Deze uitgave bestaande uit drie zware deelen verscheen in 1630. Zij bevat de gedichten, tooneelspeken, theologische en wijsgeerige verhandelingen van Coornhert. Bovendien bewerkte hij nog verscheidene vertalingen, Homerus, Seneca, Boethius en Cicero.

de vrijheid, die hij van den aanvang af had meegestreden, was gedeeltelijk geworden, en naar zijn oordeel onttaard in een strijd tegen de katholieke kerk en haar aanhangers. Dat was niet de gewetensvrijheid die hij bedoeld had. De mannen die in godsdienstzaken de leiding gekregen hadden, en vele van hun leerstellingen bestreed hij met het woord en in geschrifte; hun gezag weigerde hij te erkennen. Zoo kwam hij als vijand te staan tegenover het Calvinisme, zonder echter daar tegenover zelf een bepaalde andere leer te belijden. Hij wilde slechts de waarheid erkennen, die hij in den Bijbel vond en betwistte den predikanten en theologen het recht daarop in bepaalde richting voort te redeneeren; vooral wanneer dat ertoe leidde dat men opnieuw andersdenkenden vervolgde en zijn eigen gezag gebruikte tot wat in zijn oog misbruik van macht was. Zijn laatste dagen werkte hij nog aan een geschrift tegen het ketter-dooden. In dezen strijd gaf hem de wijsheid der ouden troost en kracht. Daar vond hij de kunst des levens beschouwd buiten kerkelijke stellingen, als een streven naar eerlijke deugd en zedelijkheid.

Aan deze levenskunst zijn verscheiden zijner geschriften gewijd en juist ook de laatste grootere werken die hij schreef te Gouda, waarheen hij zich na den dood zijner vrouw had teruggetrokken. Daar stierf hij in 1590, en op zijn verzoek werd zijn lichaam niet naar zijn vaderstad Amsterdam of naar Haarlem vervoerd, maar daar in de St.-Janskerk ter aarde besteld.

Daar kunnen wij thans nog zijn grafsteen zien en wat zal beter het beeld van dit mannenleven in ons wakker roepen dan de schilderwerken die ons hier omringen? Ginds zien wij koning Philips den Tweede, met zijn gemalin neergeknield ter zijde van den disch, waaraan Christus en de discipelen aan het Avondmaal zijn afgebeeld; Philips de wettige graaf van Holland, die in den aanvang van zijn heerschappij onder de eersten was, om de herstelde kerk van Gouda te helpen versieren. Het glas dat hij schonk prijkt met een plechtige opdracht en met verscheiden spreken. Daar lezen wij „De waarheid is een dochter des tijds” of „Mijn heerschappij is rechtvaardig” of „Ik matig de tijden”. Dat heeft ook Coornhert's oog daar gelezen, toen hij zijn laatste jaren in Gouda doorbracht, en hoe zullen deze woorden hem op zijn leven hebben doen terugzien! Hij herdenkt hoe de dienaren van dien heerscher hem, den onafhankelijken man, den strijder voor de vrijheid, tegen de privileges der stad Haarlem, wier secretaris hij was, in de Gevangenpoort hebben geworpen en hoe hij slechts ternauwernood het zwaard van Alva ontweek. Hij herdenkt hoe hijzelf zijn leven lang de matiging der tijden heeft nagestreefd, hoe hij de verdrukten tegen den gewetensdwang der machthebbers heeft willen beschermen, hoe juist zijn pogingen voor de vrijheid ook der Roomsche-geblevenen hem aan de bitterste aanvallen heeft blootgesteld. En met een droeven glimlach zal hij wellicht ook beaamd hebben dat de waarheid een dochter des tijds is, hij die de eeuwige waarheid heeft gezocht en liefgehad en steeds getracht heeft haar zuiver te houden boven de leerstellingen en dogma's, waarin de kinderen des tijds haar kleedden, waarmee zij elkaar bloedig bestreden en vervolgden. —

Ginds zien wij de deftige allegorie door de Staten van Holland geschonken ter verheerlijking van de „Vrijheid der Conscientie”, de gewetensvrijheid die Coornhert zoo hoog gesteld, waarvoor hij zijn leven gestreden, en die hij tegen deze zelfde Staten wel eens in bescherming genomen heeft.

En hier zien wij den Prins van Oranje ten voeten uit met den admiraal Boisot; achter hen het wijde landschap van Holland met in de verte de stad Leiden en de geuzenvloot, die haar het ontzet aankondigde. Deze vreugde heeft ook Coornhert gedeeld, hij die den Prins van nabij heeft mogen kennen en dienen!

Ru rust	Roch sticht
Diens lust	Shn bicht
En breught	Gedchrijf.
Was deught	Maer t lijf
En t waer	Hier bleef 't
Hoe swaer	God heeft
t Doet viel.	De diel.

Starf. Oct. XXX. anno M.D.XC.

Coornhert's Grafschrift door H. L. Spieghel.

Zal er op een venster van de Kerk van Gouda ook nog eens in een bescheiden hoekje plaats zijn voor den ernstigen, mannelijk-vromen kop van Coornhert?

De kracht der vrouw is veel meer geschikt om te dragen dan om te kampen.

Elise van Calcar.

DE KALIMIJN

Sam, kanonnier van batterij II van Prinses Mary's regiment, was na vijf jaar er weer in geslaagd in Canada terug te komen. Sam had het na drie jaar in Frankrijk tot sergeant weten te brengen doch op een avond in drie minuten weer tot kanonnier. Wel was hem nog eens de eer te beurt gevallen korporaal te worden, maar zooals Sam het zei: Als de strepen geel worden, zijn ze rijp en dan vallen ze gauw af. Zoo kwam het, dat Sam afpresenteerde als kanonnier.

Hij spoedde zich naar het huis, waar hij vroeger met Jeff had gewoond, in de hoop zijn kleeën terug te krijgen, die hij aan de hospita in bewaring had gegeven, toen hij vijf jaar geleden ineens weg moest. Zijn vermoeden bleek juist te zijn en noch van de juffrouw, noch van de kleeën was er meer een spoor te vinden.

„Daar wordt dus weer goed op gepast” mompelde Sam, terwijl hij voorzichtig de stikdonkere trap afsukkelde, die alleen verlicht werd door een bordje, waarop stond: Een vriendelijk gezicht, geeft overal licht. Buiten gekomen, diepte hij uit zijn zak zijn schatten bijeen en telde 40 dollar, die hem uitgereikt waren, omdat hij vijf jaar lang voor vorst en vaderland in de modder had gelegen.

Maar dit is nog niet alles, vervolgde hij in zichzelf, niet voor niets heb ik de beschaving bevrijd en de schoenen van den kapitein gepoetst, de dankbare staat heeft me hiervoor ook nog een landgoed toegedacht.

keurende blikken. „Nu weet ik eindelijk waarvoor ik gevochten heb,” dacht hij, „maar als ik vorst en vaderland was, zou ik Jeff beter in de gaten houden.”

Jeff ontving hem met uitgestoken handen. Hij was zeer gezet geworden en over zijn buik slingerde zich een gouden horlogeketting.

„Jeff,” zei Sam, toen ze gezeten waren, „ik heb een goudlaag ontdekt.”

„Oud!” antwoordde Jeff, terwijl hij afkeurend knikte.

„Oh,” zei Sam, niet het minst uit het veld geslagen, „misschien was het wel petroleum en heb ik me vergist.”

„Neen,” zei Jeff, „je hadt beter moeten zoeken. Petroleum begint tot de klassieke literatuur te hooren. Maar vertel eens wat je hebt. En steek eens op,” vervolgde hij, Sam een kistje sigaren toeschuivend. „Ze staan er voor.”

Sam legde de sigaar, die hij genomen had zorgvuldig weer terug en zei: „Geef me er dan liever een, die er niet voor staat.”

Toen Jeff het heele verhaal had aangehoord, verzonk hij in diep nadenken. Daarna nam hij de telefoon en vroeg om Fergusy.

„Hallo,” riep hij, „jij daar, Bill? Zeg, je sprak me laatst over dien strop, dien je had, met al die houten huisjes voor het front, waar je mee was blijven zitten en waar je de opslag niet van wou betalen. Ik heb eens voor je uitgekeken en ik geloof, dat ik iets voor je weet. Ik hoor juist van een groote maatschappij, die opgericht is voor ontginningen.

En de telefoon opnemend, vroeg hij: „Heb je voorliefde voor een bepaalde kleur? Geen khaki? Goed. — De drukkerij daar? Ha, Mr. Jens, hoe gaat het met U? En met de vrouw en de kinderen? Geen zieken? Hier alles prachtig. Dank U. Zaken? Ja, ik had net een paar aandelen te drukken. Zooals U ze me den vorigen keer hebt geleverd, vond ik het wel netjes. Neemt U even op: Maatschappij tot Exploitatie der Kalimijnen „Kaliol”. Ja! Stukjes van 100 en 25 dollar. De rest weet U wel. Hoeveel? Nou, begint U eens met 100.000 dollar. En wat de kleur betreft, vooral geen khaki. Meer iets liefs. Rose! En vanmiddag de proef thuis, nietwaar. Goed, dank U. Doet U vooral de groeten aan Uw vrouw, Mr. Jens!”

Zich omkeerend begroette Jeff den kleinen Weldon, die juist was gekomen.

„Rose is een fout,” meende het kleine donkere mannetje, „ik heb nog twee stapeltjes rose thuis liggen. Nauwelijks de drukkosten opgebracht.”

„Wacht,” zei Jeff, „nou gaat hij ons vertellen, dat hij den laatsten keer bijna aan den bedelstaf is gebracht. Dan zullen we je er nu bovenop helpen. Bijdrage in de onkosten 50 dollar, ontvangsten 25.000 dollar. Jou speciale werk zal zijn op Fergusy te wachten en hem dan er toe te krijgen voor niets dat dorp voor ons neer te zetten. Daar draait veel om. Er moet leven in zitten, er moeten photo's gepubliceerd worden, er moet een stad komen. Sam zal het „werk” leiden en moet zich een tiental werklu

Het teeken des Kruises

Iedere beminnaar van romantiek op het tooneel heeft nog goede heugenis aan den tijd toen Marius Spree zijn zeer groote triomfen vierde, avond aan avond, in Carré te Amsterdam en in andere steden van Nederland. Hij, als „Marcus Superbus”, prefect van Rome, en zijn ega, mevrouw Spree—te Mijteleer, als „Mercia, het Christenmeisje”, gaven al hun talent in dit grootsch dramatisch gebeuren.

Nóg hooren wij hem de snepende vraag doen:

„Zijn de leeuwen goed uitgehongerd, Tigellinus?”; 't was in de periode dat

hij als Romeinsch prefect de Christenen uit de Catacomben opjag om ze op bevel van den wreeden Nero

voor de wilde dieren te laten werpen. Maar later, . . . later ontstak in zijn hart de liefdevlam voor de edele, reine, schoone Mercia.

Haar geloof, leven en voorbeeld maakten hem van een vervolger tot een aanhanger der geloovigen. En als nu Mercia hulpeloos staat voor Nero en diens gemalin Poppea, omringd van krijgslieden en senatoren, en haar doodvonnis aanhoort, dan, opeens, treedt Marcus Superbus naar voren uit den kring, knielt voor zijn heerscher terneder en met opgeheven armen smeekt hij Nero: „Edele Caesar, laat Mercia leven, laat haar leven . . .!” Dan vraagt Nero aan zijn gade: „Wat zegt Gij, Poppea?” En scherp, kort-af, antwoordt deze: „Néén, zij moet sterven!” En alzo zal het geschieden. Doch groot was de liefde van Marcus Superbus voor Mercia. Hij komt openlijk uit voor zijn nieuw geloof en de liefde voor Mercia wordt bestraald door hooger licht. Samen zullen ze nu sterven en ze gaan langzaam tusschen de krijgslieden door naar den kuil der roofdieren, maar opgeheven is hun hoofd en vertrouwen blijkt uit hunne oogen. In de zekerheid der glorierijke overwinning geleiden ze elkaar; vóór den ingang voegt Marcus Superbus zijn Mercia toe: „Kom, Mercia, kom, naar het licht!” . . . — Wij kunnen ons voorstellen dat een vertooning van dit drama, getrokken uit Barrett's boek, in de open lucht te Valkenburg, grooten indruk gemaakt heeft. Het zijn hier andere acteurs en ook hunne namen waarborgen grootsch en voortreffelijk spel. Op foto I zien wij: Marcus Superbus (Albert van Dalsum) met Mercia (Sara Heyblom); foto II: Mercia pleit voor den ouden pelgrim die door soldaten mishandeld wordt; foto III: Nero (Eduard Verkade).

Want het Canadeesche gouvernement had terugkeerende Tommies in de gelegenheid gesteld gratis een stuk land te krijgen, op zeer gemakkelijke condities.

Hoewel Sam ook hierover, evenals over zijn hospita bepaalde vermoedens had, begaf hij zich op weg naar zijn „landgoed”.

„Het is prachtig gelegen,” dacht Sam, toen hij de vijftig mijl had afgelegd vanaf het naaste station, „en van alle gemakken voorzien,” vervolgde hij, „er zijn platte steenen en ronde steenen en hoekige steenen, van alles is er.”

„Mooi uitzicht,” zei hij, rondturend over de troosteloze vlakke, „en geen last van veel aanloop, dat kan zoo storen.”

„Zoo gaat het niet, Sammy,” vervolgde hij, toen hij overal had rondgekeken en op een platten steen was gaan zitten. „Als ik al die keien ging opruimen en op een hoop gooien, zouden ze me aanklagen, dat ik het wereldevenwicht verstoorte. Sam,” besloot hij, „werk is er niet, geld niet, alleen maar steenen, dan zullen we dus steenen moeten verkoopen, zoo noodig zelfs voor citroenen. Als ik manna kon maken, zou het een aardig broodfabriekje kunnen worden. Misschien, dat Jeff er iets op weet.”

En Sam aanvaardde zijn tocht weer naar het station. Na veel zoeken slaagde hij erin het adres van Jeff te vinden. Toen een agent hem het huis wees, keek hij zeer verwonderd en vroeg nog eens of de agent wel zeker was. Toen floot hij zachtjes voor zich uit en bekeek de villa met goed-

De kerels doen het in alle stilte om den rommel goedkoop bij elkaar te krijgen, maar zooals ik hoor wordt het geval flink aangepakt en zijn ze van plan een heele stad uit den grond te slaan. Wie het is? Wacht — oh, ja ik geloof, dat senator Weldon er in zit. Een oogenblik!” vervolgde hij, waarna hij de hand op den hoorn hield en Sam op het andere telefoontoestel wijzend, fluisterde hij, „Gauw, bel Weldon op en zeg, dat hij direct hier komt, direct en dat hij niet één telefoongesprek meer moet beantwoorden.” Dan doorsprekend met Fergusy: „Wat voor maatschappij het is? Wel, een mijn toch. Ontginningen? hoe kom je er bij. Neen, hoor, dan heb ik me daarnet vergist.”

„Wat voor een mijn? Ja, — wat was het ook al weer — een g—, neen een kalimijn! Ja, hij moet erg rijk zijn. Ik heb nog geprobeerd om aandelen in handen te krijgen, maar ze gaven ze niet af. Zit mooi geld in, in kali. Niet te danken, hoor, niet te danken, een anderen keer help jij mij weer eens van een strop af. Tot ziens.”

De telefoon ophangend, zei hij tegen Sam: „Je dorp is er dus al, dat is altijd het lastigst.”

„Ja,” zei Sam, „maar het ligt een vollen dag loopen van de spoorbaan. Hoe krijgen we die huizen erheen.”

„Dat is Ferry's zaak, vindt je niet,” zei Jeff bestraffend.

„Jij hebt heusch je tijd wel noodig, als bedrijfschef. Laten we bij de zaken blijven en de aandelen niet vergeten, want daar gaat het toch om.”

aanschaffen, die ervoor zorgen, dat niemand te dicht bij de „mijnschacht” komt. De rest laat je maar wat aanleggen of steenen sjouwen, want er moet gewerkt worden, er moeten een paar oude machines flink ratelen en veel rook geven en vooral sirenes niet vergeten. De zielskundige factor wordt hier meestal te veel verwaarloosd. Als ik op bezoek kom met een achterdochtigen kerel, dan zie je ze listig denken, als de sirene gaat: Ha, een kleinigheid die op ernstig werk duidt.

Ik zal van hieruit de boom in de aandelen leiden en een paar ton kali koopen. Een deskundige lever ik ook en een paar handboeken over kaliwinning.”

Het was een heel werk voor Sam, voordat de stad er stond, maar Jeff was tevreden. Er stonden al eenige straten en in het midden stond een groot houten gebouw, dat met een stevig hek was afgesloten, de mijn. Men kon zien, dat er flink gewerkt werd, de machines ratelden en men struikelde overal over groote brokken kalium. Er hadden zich reeds leveranciers in het dorp gevestigd en er stonden al twee saloons, waar het leven zich concentreerde, want de meest karakteristieke trek van het nieuwe dorp was het gehalte der bewoners, waaronder de meest merkwaardige schurkengezichten te vinden waren.

Sam kwam uit de fabriek en keek tevreden rond. De aandelen stonden op 280 had Jeff geseind. Op 350 zouden

ze eruit springen. Er hing veel af van een proeforder, die aan een der trusts afgeleverd moest worden, wat een hoop werk gaf, omdat de kali in kleine kisten in de fabriek gehaald moest worden, om ontdekking te voorkomen en dan weer „ruw" moest worden uitgegraven.

Sam ging het hek uit, waar twee portiers met bulldoggen-gezichten stonden, die tegen iedereen optraden of zij de Engelsche kroonjuweelen bewaakten. Op straat viel zijn oog op een vreemde, die door zijn meer fatsoenlijke gelaats-uitdrukking wel moest opvallen.

„Ai," zei Sam, bij zichzelf en op de vreemde toestappend, vroeg hij vuur voor zijn sigaar.

„Zoo, zoo," mompelde hij, toen de vreemde weg was, „heeft nog nooit met zijn handen gewerkt en komt hier werken?"

Hij keerde terug naar de fabriek en fluisterde met de portiers.

„Die vent daar, als hij om werk komt, aannemen op dubbel loon en werk geven aan het sorteerden van de proeforder. Laat maar zooiets ontglippen, dat je net gehoord

De nieuweling scheen zich dan ook de gegeven benaming niet te willen laten aanleunen. Hij was wat bleek geworden, maar zijn hand greep zacht naar een stoeleuning.

„D'r uit, met dien vent," gromde Jack, „wij zijn waarachtig nog vriendelijk tegen den oplichter geweest."

In eenige seconden ontstond een heidensch tumult. De nieuweling sloeg een poot van zijn stoel op het hoofd van Jack, maar de voorman versplinterde op hetzelfde moment een bierfleschje op zijn hoofd. Sam stond bij den bar en glimlachte. Het heele geval duurde geen vijf minuten. Toen werd de vreemde bloedend en bewusteloos op straat gesmeten.

„Wegbrengen," zei Sam, tegen den voorman, „en nooit weer in de stad laten."

Toen de vreemde in den vroege ochtend, door de felle koude, bijkwam, lag hij op een hoop steenen, buiten het dorp. Het is raar, zuchtte hij, toen hij na veel moeite overeind gekrabbeld was, maar nu weet ik nog niet of er een mijn is of niet. Hij keek eens naar het vieze dorp in de verte en nam het wijze besluit er niet meer heen te gaan „Als er geen mijn is," besloot hij, „is het knap werk, maar ik begin heusch te gelooven, dat er een mijn is."

Een week later seinde Sam dringend om Jeff, die dadelijk kwam.

„Moeilijkheden?" vroeg Jeff.

„Ach," zei Sam, „er loopt hier een vent rond, een zekere Durr." Jeff floot zachtjes. „Durr," zei hij, „dat is een van de weinigen, die niet gek zijn."

„Neen," zei Sam, „ik zie ook geen kans om hem weg te krijgen, hij heeft een vent van de pers meegebracht, dien de schurk me met een glimlach voorstelde en ik durf

„Oh, een paar dagen, erg interessant, heele goede mijn, heele goede mijn," antwoordde Durr langzaam.

„Kopen?" vroeg Jeff.

„Jawel," zei Durr.

„Durr," sprak Jeff, „je maakt me razend, jij bent geoloog en als jij al een paar dagen hier zit, heb je ons natuurlijk in de gaten."

„Jullie maken hier leven genoeg," zei Durr, „daar hoeft je geen geoloog voor te zijn."

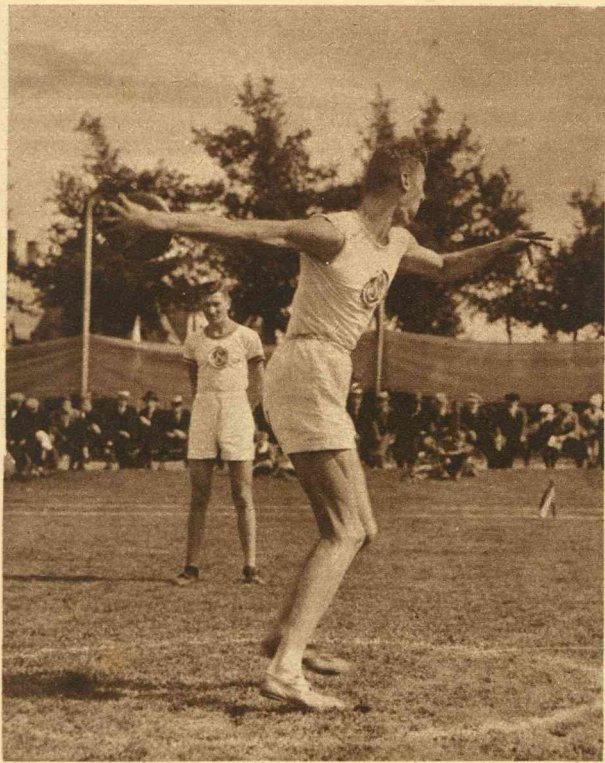
„Wat bied je dan," vroeg Jeff, „als je het geval op je eentje wil doorzetten. Je kunt de aandelen makkelijk op 500 krijgen."

„Misschien," zei Durr, weinig enthousiast.

„Mijn laatste bod, dat ik kreeg was van de Chemische Trust, ze geven 330."

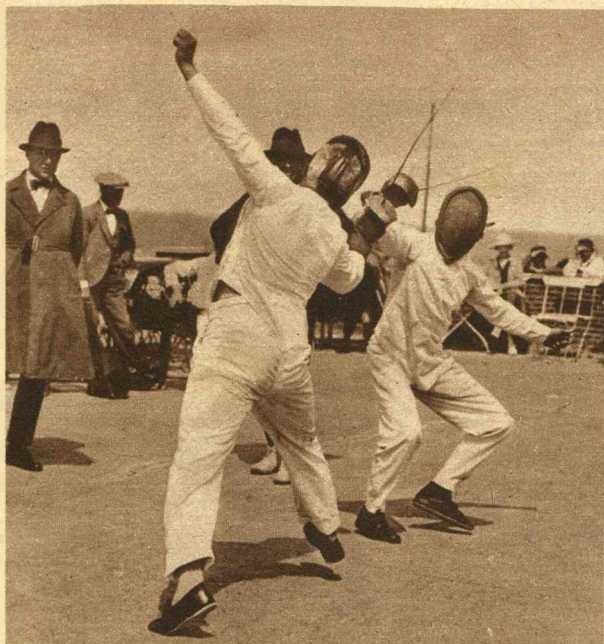
„Dan geef ik 230," zei Durr, „mijnheer hier moet er ook iets aan verdienen."

„Pak aan," riep Jeff. „Je maakt me zenuwachtig. Ik begrijp je niet. Morgen zullen we, in de stad, het bij de bank regelen."

Intern. Athletiek-Wedstrijden te Enschedé.

De heer Hoffmeister uit Münster, winnaar met 42.87 M. in het nummer: discus-werpen.

Schermwedstrijd te Zandvoort.

De heeren baron J. Creutz en Luchtenburg waren aan elkander gewaagd.

hebt, dat er een nieuwe laag gevonden is, dus dat we ieder loon uitbetalen."

De portier gromde en probeerde te glimlachen. 's Middags werd de nieuwe werkman aangesteld en even gleed een verwonderde trek over zijn gezicht, toen hij zoo grif werd aangenomen. Hij bekeek de machines aandachtig, maar de portier, die met hem meeliep, liet hem geen tijd en schoof hem met een duidelijken duw tusschen de ribben naar de voorman, waaronder hij moest werken om de opgewerkte kali te sorteerden.

Onder het werk keek de nieuwe werkman scherp rond en toen de voorman hem een stukje kali in den zak zag steken, gleed er een grijns over zijn gezicht.

's Avonds in de saloon keek Sam telkens aandachtig naar de nieuweling, die zat te kaarten. De voorman kwam naast hem staan en fluisterde hem in, wat hij 's middags had gezien.

„Ik dacht het wel," zei Sam en den voorman aankijkend maakte hij een beweging met de hand alsof hij iemand „eruit" wenkte.

„Laat Jack en Wild Jimmy het maar doen," zei hij.

Een oogenblik later schoven zich twee nieuwe spelers bij de kaartenden, die er nog ongunstiger uitzagen dan de anderen. Zij brachten een bepaald hatelijke atmosfeer mede, waren echter onverschillig vriendelijk tegen den nieuweling. Opeens echter stond Wild Jimmy met een vloek op:

„De schurk speelt vals," schreeuwde hij, op den nieuweling wijzend. Allen waren opgestaan en de barhouder bracht de naastbijzijnde flesschen in veiligheid.

Intern. Athletiek-Wedstrijden te Enschedé.

De heer H. Luurs uit Groningen doet een mooie sprong in het nummer: polsstok-hoogspringen (3.30 M.).

„Goed," zei Durr, terwijl hij opstond.

„Waarom heb je direct aangenomen," vroeg Sam, toen ze alleen waren.

„Man, ik begrijp hem niet, wat wil die kerel. Als hij weet, dat er niets is als steenen, waarom legt hij dan ruim 200.000 dollar ervoor neer. Hij heeft iets en ik zal blij zijn, als we er goed uitkomen."

Toen de zaken den volgende dag in de stad geregeld waren, en Durr, ondanks de ongeloofige verbaasdheid van Jeff alles contant had uitbetaald en Jeff het geld veilig in zijn binnenzak had, vroeg hij:

„Durr, vertel me nou eens, wat je in het schild voert?"

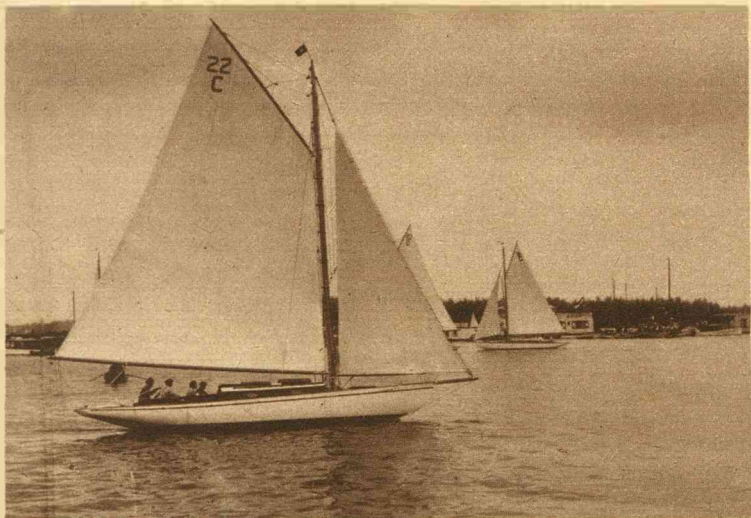
„Weet je wat dit is," vroeg Durr, zorgvuldig een zandig stukje steen uit een doekje wikkellend.

„Neen," zei Jeff.

„Kali," zei Durr. „Zooals je al eens opmerkte, ben ik geoloog en tot mijn groote verbazing merkte ik, dat de grond waar jullie mijn stond inderdaad heel rijk is aan kali en dat er vlak waar de fabriek staat een diepe laag opkomt. Ik was er niet zoo heel zeker van of jullie het wisten, maar toen jij me zei, dat ik jullie wel in de gaten had, toen begreep ik, dat jullie er heelemaal onschuldig aan waren."

Jeff steunde, zijn gezicht werd rood en zijn oogen spalkten zich wijd open.

„Sam," zuchtte hij, toen hij weer eenigszins normaal was geworden, „nou waren we bijna eerlijk geweest. Ik heb een gevoel of ik een vervolging wegens oplichting ga aanvragen."

Links:

Winnaars in de „Kaagweek".

Bij de wedstrijden in de C-klasse heeft de „Kaagster" van den heer W. v. Rossum du Chattel tweemaal den eersten prijs veroverd.

Rechts:

Bij de wedstrijden in de U-klasse was de „Ariel" X van de heeren A. v. d. Goot en M. Koert driemaal de eerst-aankomende.

VAN HEINDE EN VERRE

Links :

Een houten huis,
zoals er in Noord-Frankrijk
vele gebouwd worden door
Duitschland, ter voldoening
aan de verplichting tot her-
stel van het verwoeste ge-
bied.

Rechts :

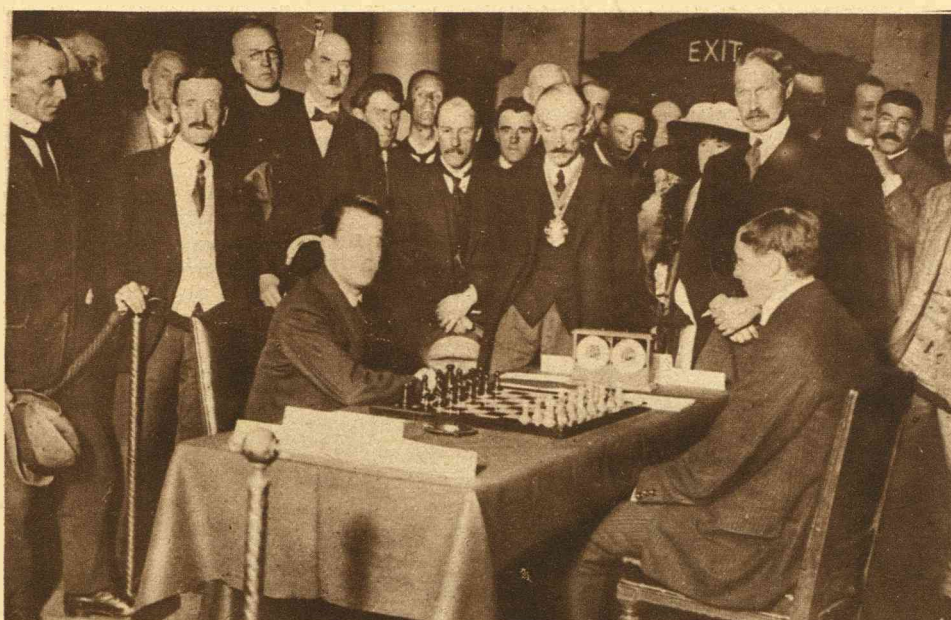
**Groote staking in
Amerika.**

Tal van arrestaties hadden
plaats bij deze ernstige mijn-
werkersstaking. Op onze
foto worden twee aan elkaar
vastgebonden stakers weg-
geleid.

Bell †.

Dr. Alexander Graham Bell, de uitvinder der
telefoon, is dezer dagen op 75-jarigen leeftijd
in Baddeck (U. S. A.) gestorven.

Capablanca en Euwe.

In "Londen heeft een Schaakmatsch plaats gehad in „Westminster" ter gelegenheid van het
Internationaal Schaakcongres. Links: Capablanca; rechts Euwe (Hollander).

Graf van de ex-Kelzerin van Duitschland.
Uit particuliere bijdragen werd een dezer
dagen op het graf bovenstaand artistiek uit-
gevoerd beeldhouwwerk geplaatst.

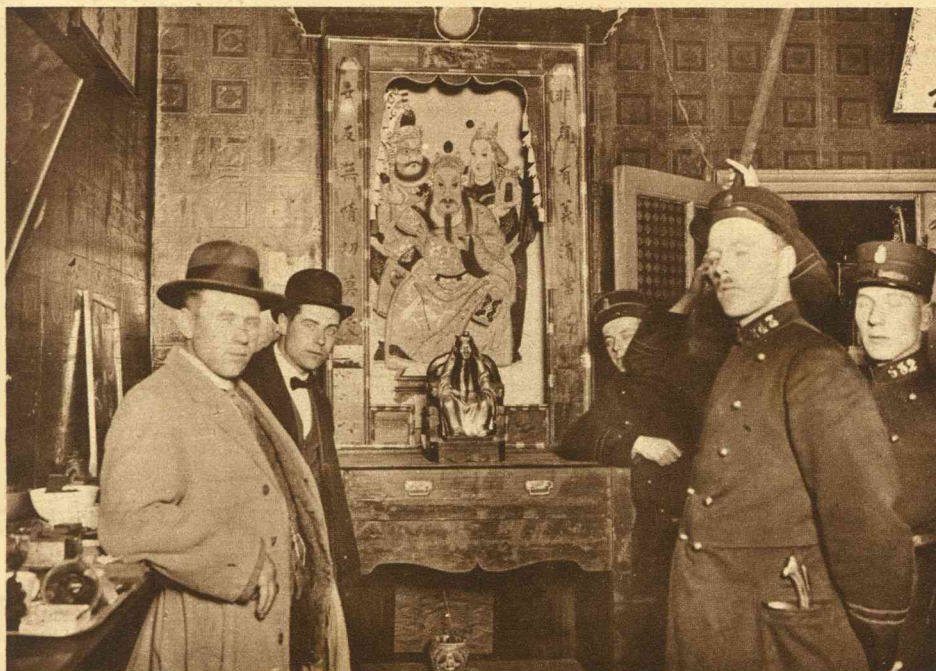
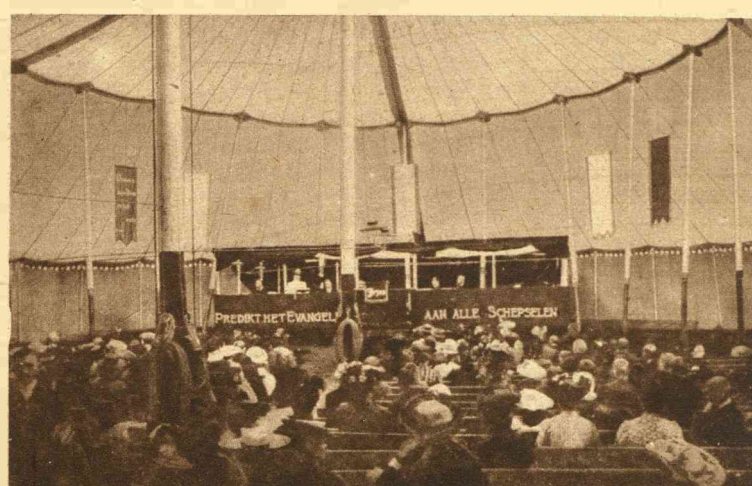

Tentzending te Leiden.

Op de Lammerenmarkt te Leiden
staat gedurende 14 dagen de groote
Tent der „Nederl. Tentzending",
waarin 's middags en 's avonds
drukbezochte bijeenkomsten ge-
houden worden. Voorgangers van
onderscheidene Kerken voeren er
het woord.

Links: de Tent van buiten.

Rechts: het inwendige der Tent.

De Chineezenvazilla te Amsterdam.

De politie heeft te Amsterdam het lastige en gevaarlijke volkje uit de verblijfplaatsen overgebracht naar loodsen op de Sumatrakade. Velen worden naar het „Hemelsche Rijk" terug-
gestuurd. Op de foto links: het interieur van een der opiumkitten, ingericht als tempeltje; foto rechts: het wegleiden van Chineezenvazilla, na hunne fotobilleering.

DE GOOISCHE OPTOCHT

De abdis Luitgardis.

Graaf Wichman en abdis Luitgardis met gevolg.
Rechts op de foto x Ds. F. W. Drijver, van Naarden, de schrijver van dit artikel.

Graaf Wichman.

Tot de streken van ons Vaderland, welke rijk aan historie zijn, behoort niet in de laatste plaats Het Gooi, dat, dank zijn hooge ligging in oude tijden het eenige bewoonbare oord van het Westen van ons land was. De geschiedenis van deze landstreek en haar bevolking, in hoofdtrkken althans, in beeld te brengen, was de bedoeling, welke voorzat bij het Comité hetwelk zich beijverde voor de samenstelling van den „Gooischen Optocht”, den 7den Augustus te Hilversum, het grootste der Gooische gemeenten gehouden. Het moge onzen lezeressen en lezers niet ongevallig zijn, naast de reproducties van eenige hoofdfiguren van den stoet, hier een kort overzicht te vinden van hetgeen de Optocht te aanschouwen gaf. De hoofdpersoon van de eerste groep was *Carausius*, vergezeld van Romeinen en Germanen, wiens naam wellicht te voren voor menigeen een onbekende was. Hij leefde ten tijde van het verval van 't Romeinsche Keizerrijk. Door keizer Maximilianus aangesteld tot bevelhebber der kanaalvloot, ten einde de Germaansche zeeroovers te bedwingen, wist hij zich meester te maken van Brittannië en zich, in het jaar 287, de keizerlijke waardigheid over dat rijk te verwerven, terwijl hij de namen Marcus Aurelius Valerius aannam. Als belooning voor het, door de Franken met hem gesloten, verbond, leerde hij dit volk de krijgswetenschap en de zeevaartkunde. Hij kan gelden als de grondlegger van Engeland's heerschappij ter zee.

De tweede groep verplaatst ons in de tiende eeuw en heeft als hoofdfiguren *Graaf Wichman* en *Luitgardis*, begeleid door lijfknechten en nonnen, beter gezegd: „Stichtdames”. Wickman, graaf van Zutphen, stichtte in het jaar 973 op den Eltenberg een Sticht voor adellijke jonkvrouwen, waarover hij zijn dochter Luitgardis als abdis aanstelde, terwijl hij o.a. Nardinclant — gelijk voorheen Het Gooi heette — aan de Stichting schonk. Als „Vorstinne bij de gratie Gods”, gelijk Elten's abdisen zich noemden, nadat Keizer Otto de Abdij in rechten gelijk verklaard had met de Duitsche rijksvorsten, zagen wij Luitgardis naast haar vader, beiden te paard gezeten, voortschrijden.

De geschiedenis en het tragische einde van *Graaf Floris*, „der Keerlen God”, aan wien in 1280 de toenmalige Abdis Goedelinde haar wereldlijke rechten op Nardinclant voor 25 Utrechtsche ponden 's jaars verkocht, zoodat het voortaan deel uitmaakte van Holland, is te over bekend om haar hier, ook maar in 't kort te herhalen. In de derde groep zien wij „Grave Florens” en zijn gade Beatrice van Vlaanderen, van edelen en edelvrouwen omringd, uitgaan ter valkenjacht, den „gloriosen Prince”, dien het ter hulp gesnelde volk uit Naarden, den 28 Juni 1296, tevergeefs trachtte te redden uit de handen van zijn edelen, die zijn ondergang hadden besloten.

Inzonderheid met betrekking tot Hilversum was de vierde groep zeker de niet minst belangrijke. Wij weten hoe *Jan van Beieren*, ook bekend als „Jan zonder genade”, gelijk de Luikenaars hem noemde, als tegenstander van zijn nicht Jacoba, het aan zich getrokken gezag wist te verzekeren door het volk van haar te vervreemden en aan zich te hechten door het schenken van gunsten en voorrechten, waartoe ook gerekend moet worden dat hij, den 4 Maart 1424,

aan de „goede luyden van Hilversum” als belooning, gelijk het heette, voor menigen trouwen dienst, „onsen voorvaderen ende ons menich werven ghedoen” vergunde dat de Baljuw „kiesen ende setten sal en onse naem alle jaer op onser Vrouwen dach vijf Schepenen”, waarmee Hilversum als zelfstandige gemeente erkend werd. Het gewichtige document werd in den stoet door een Schout medegevoerd.

In deze groep was voorts *Fredericus van Blankenheim*, bisschop van Utrecht op zijn plaats. Evenals zoo menige andere bisschop uit vroegere tijden had hij gedurende zijn dertigjarig episcopaat, misschien meer het zwaard dan den bisschopsstaf in de hand gehouden, ten einde twisten en oproeren te stillen. Zijn stoffelijk overschot werd in de Dom-

Carausius, de hoofdpersoon van groep I.

kerk begraven. Als stichter van het kerspel Hilversum mocht hij in dezen optocht niet ontbreken.

En, wat nog eens Johan van Beijeren betreft, deze is ten nauwste betrokken bij de zoogenaamde Erfgooierskwestie, dank zij het, door hem, den 25 Maart 1407, uitgevaardigde privilege, hetwelk, bij de betwisting en verdediging van de rechter der Erfgooiers, gedurig ter sprake komt en dat de bepaling behelsde, dat „niemand onse gemeente bruecken en sal, hij en heeft landwinning gedaen, als van outs costumelijk is”. Dit wil zeggen, dat het gebruik van de „gemeene gronden” toekwam aan de Gooiers van afkomst, die hier hun bezittingen hadden.

Ten opzichte van de netelige Erfgooierskwestie is van groot belang de uitspraak van den *Hoogen Raad van Mechelen* — in 1455 door Filips den Goeden als hoogste gerechts-

hof gesticht voor de Bourgondische, later Spaansche en Oostenrijksche Nederlanden en door Karel den Stouten te Mechelen gevestigd. Naar aanleiding van het eigenmachtig optreden van Hilversum bepaalde deze Raad den 19den Nov. 1474, dat het eigendom der Gemeente aan den Graaf toekwam, terwijl aan de „verwerers” of gezetenen het gebruik werd toegestaan.

De hoofdfiguren van de vijfde groep zijn aan niemand vreemd, die zich den inhoud van Oltman's Schaapherder herinnert, hetwelk ons verplaatst in de dagen van Jan van Schaffelaar, wiens tegenstander *Perrol met de roode hand*, inzonderheid in de geschiedenis van Naarden met zwarte kool aangeteekend staat. Geen wonder, dat, na Perrol's moord en roof in Gooiland's hoofdstad, haar inwoners gaarne bereid waren Schaffelaar krachtig ter zijde te staan bij den aanval op Eemnes, waar, behalve de buit van Naarden, volgens het zeggen der Klooster-Moeder, ook Schaffelaar's bruid gevoerd was.

Naast den „zwarten roover met zijn rooden klauw” en diens zwarte bende ging in deze groep *Joost de Lalain*, sedert 1450 stadhouder van Holland en door Maximiliaan aangesteld tot bevelhebber der Duitsche troepen, die uitgezonden waren om de strooptochten in Gooi- en Eemland uit te roeien.

Voorts ontbrak hier niet Jean de Salazar, ter onderscheiding van zijn vader, *Petit Salazar* genoemd, aan wien door Lalain, na de plundering van Naarden, de bewaking en verdediging der stad was opgedragen en die straks met zijn, met stalen hand- en voetboog gewapende mannen (iets nieuws in die dagen op 't gebied van oorlogvoeren) mede optrekt naar Eemnes. Eindelijk werd *Ralph*, de oude Gooische schaapherder „met den helm”, aan wien Oltman's boek zijn titel ontleent, niet vergeten.

Meer algemeen bekend dan de zooeven genoemden zijn zeker de personen, welke de zesde groep vormden, n.l. de leden van den *Muiderkring*, onder wie in de eerste plaats genoemd moet worden Pieter Cornelisz. Hooft, de „Drost zonder weerga”, Baljuw van Gooiland, die als „Kastelein” van 't Muiderslot gastvrij de geleerdste mannen en vrouwen van die dagen ontving, bijgestaan door zijn begaafde vrouw Christine van Erp (na haar dood in 1627 hertrouwde hij met Helionara Hellemans), van wie gezegd is, dat

Zij won elcx hart, als een slavin
Van ieders nut, en geen Drostin
Van Muyden's hooge Slot.

Vondel, Huygens, Vossius, Sweelinck, Barlaeus, Anna en Maria Tesselschade, Francisca Duarte, Laurens Reael e.a. behoorden tot de gasten. Verre van dat hier zouden samen zijn en „stijve rij van vakerige vrienden”, ging het er in de zalen van den „schalken Drost” en inzonderheid in het „torrentje”, onder welke benaming het zich eens in den slottuin bevindende zomerhuisje bekend stond, gezellig en vroolijk toe,

Ieder had de kleur der blijdschap op de wangen
Elk bracht zijn liedjes mee, zijn liefjen en zijn luit.

De zevende groep verplaatst ons in den Patriottentijd. Zoowel Naarden's burgemeester Cornelis de Wolf als de heer

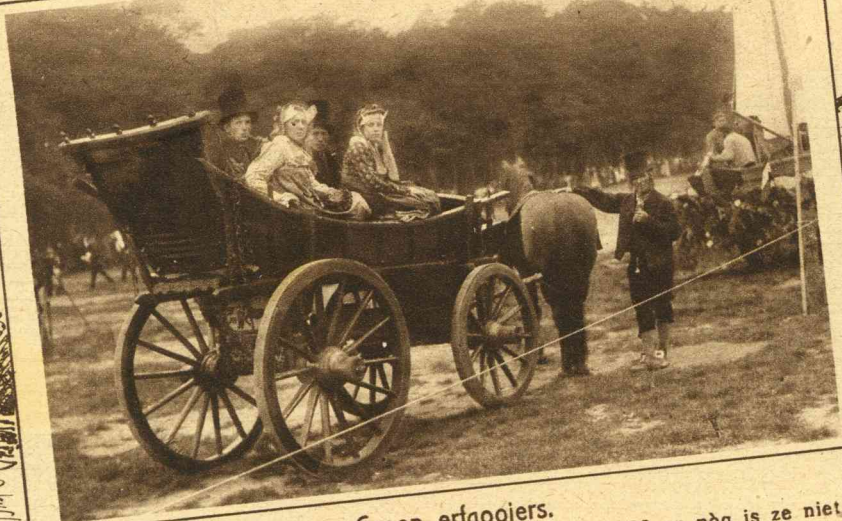
Graaf Floris en zijn gade Beatrice van Vlaanderen, met edelen en edelvrouwen.

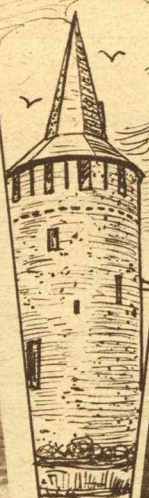
Fredericus van Blankenheim, Bisschop van Utrecht.

Perrol „met de roode hand”, het hoofd der „zwarte bende”.

Groep erfgooiers.
De kwestie der erfgooiers dateert reeds van pl.-m. 1400 en nóg is ze niet opgelost.

De praalwagen,
die een voorstelling geeft van de landbouw.

v. d. Wall, lid van 't nieuwe bestuur van de Vereeniging „Stad en Lande van Gooiland” maakten zich verdienstelijk voor Naarden en 't Gooi, terwijl in de volgende groep Koning Willem I optreedt. En, immers, den 12den Jan. 1836 werden bij Kon. Besluit aan de Vergadering van Stad en Lande, als vertegenwoordigende de stad Naarden en de ge-

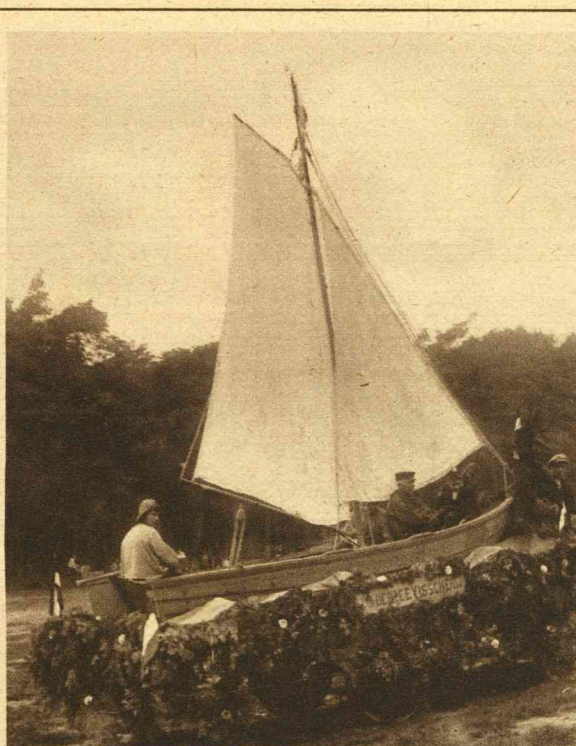
De laatste groep stelde Gooiland voor als het „land van Maure” en het lustoord der Forensen.

Behalve op de genoemde personen, zou ik, indien plaats-ruimte het toeliet, gaarne stilstaan bij de verschillende wa-

Zoo zagen wij dan aan ons oog voorbijgaan de gansche geschiedenis van Nardincant of Gooiland, van de dagen van Graaf Wichman en zelfs zijn voorgeschiedenis ten tijde van Carausius tot heden, nu het oude land der heiden en weiden voor een groot deel, dank zij mede het gevleugeld rad, dat er zich over bewoog, gemetamorphoseerd is in één groote

„In het land van Mauve”.

Een praalwagen,
die de Zuiderzee-visscherij voorstelt door een Huizer botter.

Oud-Gooische Spinnerij.

gezamenlijke Erfgooiers in vollen, vrijen en geheelen eigen- dom overgelaten alle rechten van eigendom, die het Domein zou kunnen doen gelden op de gronden. Deze scheiding van het Domein vond een warm voorstander in den Agent van het Domein en Secretaris van Stad en Lande, Notaris Perk te Hilversum, die dan ook in deze groep niet mocht ontbre- ken.

gens in den optocht, op welke voorgesteld werden de ver- schillende Gooische bedrijven als Visscherij, Spinnerij, Weverij, Landbouw, terwijl de Melkerij gesymboliseerd was in de oude, nu verouderde „melkeuzels met de jukken”.

lustwarande, werwaarts in zooveel grooter getale dan ooit Lambertus Hortensius, de rector der Latijnsche School te Naarden kon vermoeden — toen deze in 1564 zijn gedicht Chorographia Gooilandiae te boek stelde — „uit omliggende streken de menschen samen komen, terwijl de vermoeide reizigers zich neervlijen in de koele schaduw van het hoge geboomte.”
Ds. F. W. Drijver.

„De Muiderkring”
waarbij Vondel, P. C. Hooft, Huigens, Vossius, Sweelinck, Anna en Maria Tesselschade, Laurens Reael, enz.

De beide leiders der optocht.
X Ds. F. W. Drijver, XX De heer A. F. van Beurden.

8)

Cresus dacht aan zijn orakel te Delphi en de taal, die het sprak; en zekert veel de vergelijking van die leugentaal met de woorden van Zarathushtra uit Sirja's mond ten nadeele der eerste uit; te oordeelen tenminste naar de bewonderende blikken, die hij op het jonge meisje wierp.

Koeroes zag glimlachend naar zijnen vriend, die wel de laatste man was, om een leerling van Zarathushtra te worden, naar hij dacht.

„Mijn vader en ook ik,” zeide hij, „hebben wel van deze dingen gehoord, toen wij in zijne eenvoudige herdersvorstwonning te Persépolis leefden, doch er weinig aandacht aan geschonken; de ernstige priester en zijne leer schenen ons een goed middel, om de slechte elementen onder onze onderdanen in bedwang te houden; en ook dit was niet van groot belang bij ons rustig en onbedorven herdersvolk. Andere, in ons oog gewichtiger plichten vroegen onze aandacht.

„Maar, meisjelief, hoe schoon uwe woorden ook klinken, gij hebt nog niet genoeg van de wereld gezien, om zoo verachtelijk te spreken, of tenminste zoogeringschattend, van macht en grootheid. Wanneer wij onze burenen niet vernederen, vernederen zij ons; de koningen van Babylon en van Egypte, tegen wien ik mij gereed maak, op te trekken, de woeste Massageten en zoovele andere volken aan onze Oostgrens, zij zouden heel Perzië en Medië overstroomden en ons tot slaven maken, indien geen vaste hand hen voorkwam en toesloeg, voor zij nederhouwen. En bovendien, de oorlog is een werk naar mannenaard; de aarde zou te klein zijn en ontoereikend, om allen te voeden, wanneer door onderlingen strijd de sterksten alleen niet overbleven.”

„Uw mannenaard kunt gij voldoende toonen in den strijd tegen het wild gedierte des velds en de booze dienaren van Ahriman,” zeide Sirja, „en de aarde is groot genoeg voor ons allen. Oefen tevens uw mannelijke krachten, door de kennis van onze wereld, waarop nog vele onbekende landen voorkomen, uit te breiden.

„Het is ook een onderwerp van Zarathushtra's leer, dat de akkerbouw des menschen edelst doel moet wezen. Waarheid en reinheid zijn de eerste grondbeginselen, die de mensch zal toepassen in zijn binnenste, aan zijn lichaam en zijne ziel; de akkerbouw zij zijner handen werk, om steeds meer geluk te verspreiden en de aarde geschikt te maken voor de zegenende inwerking van Ormuzd's levenwekkende zonnestralen.”

„Zeer mooi gezegd,” zeide Koeroes, „doch te werken voor uw buurman, die de vruchten van uw arbeid komt weghalen, als ze rijp zijn, zal ook de bedoeling van uw Ormuzd niet wezen, denkt ge wel?”

Hij stond op.

„Doch ik wil u dit beloven, vrome Sirja, die waard zijt, als koningin aan mijne zijde te tronen; eerst zal ik de wereld doen gehoorzamen aan mijnen wil, Syrië en Egypte zullen bukken voor het Perzisch zwaard en hunne trotsche heerschers zullen vernederd worden; daarna zullen wij samen de wereld regeeren naar Zarathushtra's leer.”

Sirja schudde het hoofd.

„Nee, o koning, niet door geweld, maar door het voorbeeld zult gij uw doel bereiken. Regel eerst uw eigen koninkrijk; bestel uw huis, zooals God wil en laat het overige aan den Almachtige...”

Zij wilde nog meer zeggen, terwijl Cresus haar beschermend toeknikte.

Doch een groot rumoer werd daarbuiten gehoord en een dienaar trad de zaal binnen en boog zich voor den koning ter aarde.

HOOFDSTUK VIII.

Op den dertienden dag, des morgens vroeg, verscheen de karavaan van Sakarah en Astagah voor de poort der stad en vestigde zich in de gebouwen en stallen, die de marktplaats omgaven.

Hier werd het grootste gedeelte der koopwaren afgeladen en opgeborgen; een gedeelte van het kostbaarste werd medegenomen en de rest onder de hoede der dienaren achtergelaten.

Het ongeduld van Astagah liet hem geene rust en zoodra zijn vriend bereid was, hem te vergezellen,

spoedde hij zich, door eenige dienaars gevolgd, naar het paleis des konings, teneinde naar Oud-Perzisch gebruik zijne bezwaren aan den koning zelven kenbaar te maken.

Zooals alle driftige menschen, verloor ook Astagah, hoe dichter hij het doel der reis naderde en hoe meer bezwaren hij onder weg ontmoette, waarop hij niet gerekend had, zijne zelfbeheersching, toen hij eindelijk het oogenblik zag komen, waarop hij spreken moest.

Het was den vrienden na veel moeite gelukt, de gouden poort binnen te komen en Astagah, bevende deels van toorn, deels van angst, voerde op hoogen toon het woord tot de wacht, die voor de poort van het paleis zat neergehurkt.

Dit scheen den hoofdman der krijgslieden, die niet gewoon was, op deze wijze te worden aangesproken, niet te bevallen; hij zag den opgewonden koopman twijfelachtig en ietwat spottend aan, en gebood hem, heen te gaan en zijn roes uit te slapen en morgen terug te komen.

Darja, die toevallig dien ochtend deel uitmaakte van de wacht en Astagah herkende, rees nu op en trad op den vertoornden man toe; hij vreesde niet, zich bekend te maken, na hetgeen hij met Sirja had besproken en trachtte hem te bewegen, aan het bevel van den hoofdman te gehoorzamen.

Doch zijne verschijning goot olie in het vuur van het verhitte gemoed des vertoornden; hij kon zich de

Prins-ambtenaar.

Prins Georg von Sachsen-Meiningen is nu in het kleine stadje Camburg a. d. Saale, werkzaam als referendaris.

onverwachte verschijning van Darja, in de kleedij van 's konings krijgslieden, niet anders verklaren, dan als een nieuwe bedreiging zijner beleedigde dochter en hief dreigend den stok tegen hem op, dien hij bij zich droeg.

Op dit gezicht gaf de hoofdman last, den indringer buiten de poort te werpen; Darja riep daar tegen in en trachtte zijn aanvaller te beschermen en het rumoer dat daardoor ontstond, had de aandacht der paleis, bedienden getrokken en één hunner was naar Koeroes gesnel, om den koning te waarschuwen.

„Wat is er, Amoe?” zeide deze; „is er onraad aan de poort? Spreek op, wat gebeurt er?”

„Bezoekers, die gehoor verzochten, hebben twist gekregen met de wacht, o koning,” antwoordde Amoe; „dat is alles.”

Koeroes begaf zich naar buiten, waar reeds Kamboezia was toegesnel en de vechtenden scheidde.

Men kon nu het slagveld overzien: de dappere Darja had een zwaardslag opgevangen, die op het hoofd van Astagah was gemunt, en bloedde aan den arm.

Sirja, die haren geliefde had herkend, was, gevolgd door Marna, toegesnel en trachtte met het fijne linnen van haar sluier het bloed te stelpen, wat spoedig gelukte, daar de wond niet diep en ongevaarlijk was daarop verbond zij den arm en bleef bevend staan, terwijl Darja zich bescheiden terugtrok.

Astagah lag buiten zich zelven ter aarde en werd door Sakarah ondersteund en toen Sirja nu haren vader herkende, knielde zij bij hem neder en trachtte hem tot bewustzijn te brengen.

Zoodra Koeroes begrepen had, wie de bezoekers waren, en Kamboezia hem verzekerde, dat de twist

uit een misverstand was voortgesproten, gaf hij last, allen binnen het paleis te brengen en hun de gelegenheid te verschaffen, om op hun verhaal te komen.

Hij zelf geleidde Sirja tot aan hare kamer en verzekerde haar, dat haar vader goed verpleegd en vriendelijk ontvangen zoude worden.

„Hij verdient mijne achting, Sirja,” zeide hij, „hij heeft de lange reis gemaakt, om zijne dochter terug te vinden en waagt zich onversaagd in het hol van den leeuw, om haar te bevrijden. En wat kon ik ook anders verwachten van een vader, die zulk eene dochter heeft!”

Het zal mij moeilijk vallen, u te verliezen, Sirja; doch ik vrees, dat ik u zal moeten afstaan. Gij alleen kunt nu alle moeilijkheden oplossen, door toe te stemmen, mijne koningin te zijn. Zeg mij, zou dat besluit uwen vader niet tevreden stellen? Eén woord van u en allen maakt gij gelukkig!”

„Behalve één, wien ik reeds mijne trouw beloofde,” zeide Sirja zacht. „Geloof mij, o koning, uw eigen goede hart zal u zeggen, dat ik niet anders kan handelen, dan ik doe. Maar ik stem toe, om nog een poos aan uw hof te verwijlen en u te vergezellen op uwen tocht, indien gij mij niet kunt beloven, dien op te geven.”

Stom van verbazing zag Koeroes het meisje aan.

„Gij hebt uwe trouw aan een ander verpand,” riep hij uit, „en gij wilt aan mijne zijde ten oorlog trekken? Gij wilt de vermoedenissen en gevaren trotseeren, die ons deel zullen zijn, terwijl gij weet, dat ik u morgen, of overmorgen, of wanneer gij wilt, met uwen uitverkorene zou laten trekken naar uwe geiten en schapen, hoeveel het mij ook kosten moest, u te verliezen en nimmer weer te zien? Nooit is in Persië iets dergelijks gehoord!”

„Zeg mij toch wie heeft u verheven boven alle vrouwen, door een hart in uwen boezem te plaatsen, als waarop weinig mannen kunnen bogen en een hoofd op uwe schouders, welks mond woorden spreekt, vol kracht en wijsheid en toch zoo liefelijk en goed?”

„Een straal van Ormuzd's schoone zon, o koning, is in mijn hart gevallen en heeft mijn hoofd, door zijne genade, verhelderd en mijn binnenste verwarmd; die straal is de liefde van Darja, den herder, dien gij gezien hebt en wiens arm ik verbonden heb met mijn kleed. Hij stortte zijn bloed, om mijn vader te beschermen, die hem gehoord en verjaagd heeft; hij deed het om mijnentwil, zooals hij ook om mijnentwil den hoon heeft verdragen. Hij zal het ook doen, om U te dienen, zoolang gij het waard zijt, door hem gediend te worden.

„En nu, ons lot is in uwe handen; wij vertrouwen u; doe met ons naar uw welgevallen!”

Koeroes rees op; hij greep de hand van Sirja en kustte die eerbiedig.

Toen wendde hij zich om en verliet zwijgend en nadenkend het vertrek.

Sirja wenkte nu Marna en gebood haar, naar de wacht te gaan, naar den welstand van Darja te vernemen en hem, indien hij daartoe in staat was, bij haar in hare kamer te geleiden. Het meisje voldeed aan dit bevel en vond Darja, hoewel met den arm in een verband, gereed haar te volgen.

Ofschoon de jongeling zich verwonderde, dat hij door Sirja zelve openlijk in het vorstelijke huis werd ontboden, zoo was toch zijn vertrouwen zoo groot, dat hij zonder aarzelen aan het verzoek voldeed.

Sirja trad hem, stralend van geluk, te gemoet.

„Innig geliefde,” sprak zij, „ontvang mijn dank voor uwe trouw en de genegenheid, aan mijn vader betoond; ik heb u laten roepen, om u te vertellen, dat gij voortaan ongehinderd en onbevreesd dit paleis kunt betreden; waarheid en reinheid hebben ook nu weder gezegevierd over Ahriman's duistere listen; ik heb Koeroes onverholen verklaard, dat gij mijn minnaar zijt en hij, die edelmoedig van natuur is, zal u beschermen; hij zal u verhoogen in zijnen dienst en ik ben besloten, hem te blijven vergezellen, hetzij het vrede, hetzij het oorlog zal zijn.”

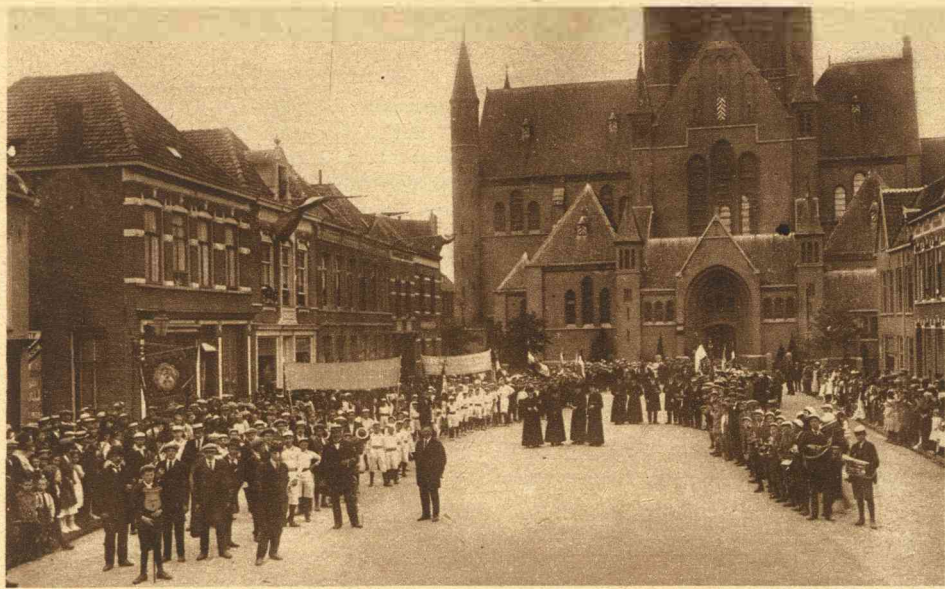
En toen Darja vreemd opkeek en spreken wilde, legde zij hare rozenvingers op zijne lippen en vervolgde: „De invloed, dien ik op den koning verkregen heb, kon niets dan goeds te weeg brengen.

„Nadenkend heeft hij zich opgesloten in zijne binnenkamer, en is voor niemand te spreken. En de uitslag zijner overdenkingen zal, hoop ik, ons den vrede schenken.

„Ormuzd heeft mij uitverkoren, een straal zijner liefde en wijsheid in zijn hart te doen doordringen en de grondslag van zijn trots en heerschezucht is ondermijnd. Wanneer hij grondig in een vrededorst is verschapen, zullen wij samen huiswaarts keeren en ook vader zal genezen zijn. Niets staat dan ons geluk meer in den weg; wij kunnen tevreden wezen.”

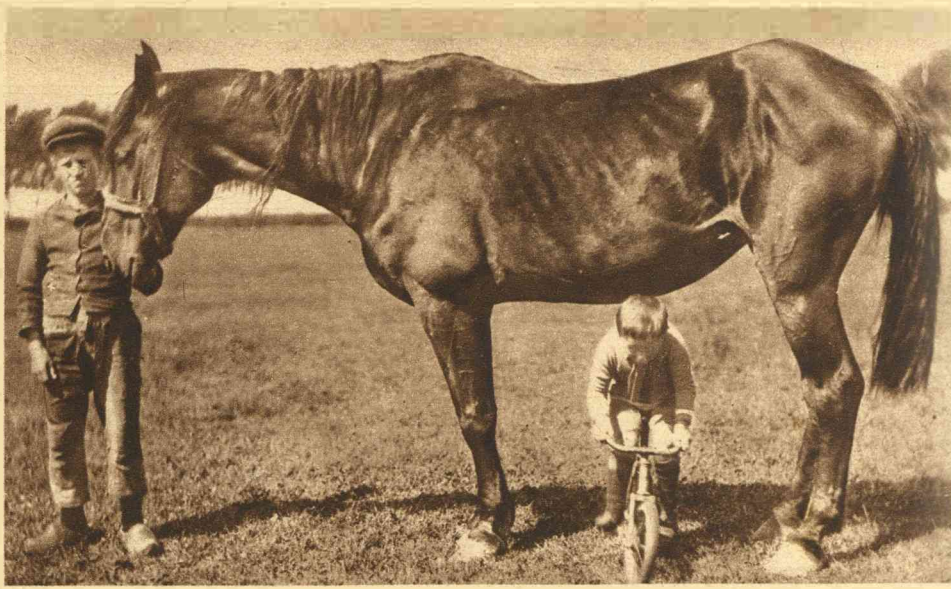
(Wordt vervolgd).

UIT HET VOLLE LEVEN

R.K. Patronatendag.

In Steenberg (N.Br.) werd op 1.1. Zondag een R.K. Patronatendag gehouden. De optocht, waarin de verschillende patronaten waren vertegenwoordigd, werd opgesteld vóór de fraaie kerk en trok met muziek voorop de stad door.

Landelijke acrobatiek.

De kleine Heintje Dijkstra, een jochie van 4 jaren oud, fietst op zijn reuzemachine onder een paard door in een weiland te Wychel.

J. W. Bruins †

In de vorige week werd ten grave gebracht de heer J. W. Bruins, die te Leiden op 79-jarigen leeftijd overleed. Een halve eeuw lang heeft hij A. W. Sijthoff's Uitgevers-Mij. met ijver en trouw gediend als chef der zetterij en drukkerij. De laatste jaren genoot hij een welverdiende rust.

J. P. B. de Josselin de Jong,

de nieuwbenoemde bijzondere Hoogleeraar in de algemeene Volkskunde aan de Universiteit te Leiden.

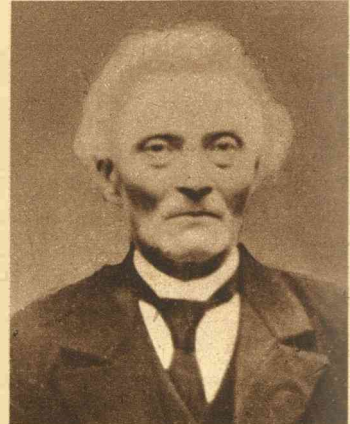
W. Voorbeytel Cannenburg,

gep. Luitenant ter Zee 1e klasse, is benoemd tot Directeur van het Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum te Amsterdam.

Ds. H. P. Stegenga,

Predikant te Langweer, herdacht 15 Aug. l.l. den dag, waarop Z. Eerw. vóór 25 jaren in de Ned. Herv. Kerk de Evangeliebediening aanvaardde.

P. Spaa Sr.

had 6 Aug. l.l. 50 dienstjaren vervuld bij de firma P. Clos en Leembruggen te Leiden en is bij deze gelegenheid door de Directie gehuldigd op zeer waardevolle wijze. H.M. de Koningin schonk hem de eere-medaille in zilver van de Orde van Oranje-Nassau.

Verjaardag Duitsche Republiek.

De Rijkspresident Ebert inspecteert, in gezelschap van den Rijkskanselier Dr. Wirth, de eerewacht.

De Gezant van Siam.

In den Haag vertoeft momenteel Prins Damras, Gezant van Siam, met zijne echtgenoot.

De Engelsche Gezant.

In Noordwijk vertoeft de Engelsche gezant, Sir Charles Marling, met gezin. Onze fotograaf vond gelegenheid op de golfclub aldaar bovenstaand snapshot te maken.

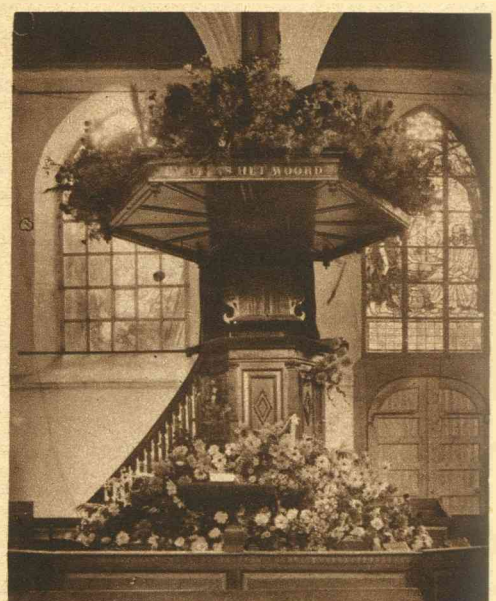
Feest te Sittard.

De optocht ter gelegenheid der Internationale Schuttersfeesten.

Hist. feesten te Bolsward.

Het driedaagsch feest te Bolsward is schitterend geslaagd. De optocht was zeer verzorgd. Onze foto stelt voor: De aanbieding der sleutel aan „Greve Dyderick fen Bronckhorsten Batenburg” voor de poorten der stad Bolsward.

Naaldwijk.

Interieur der Nederl. Hervormde Kerk te Naaldwijk, ter gelegenheid van de herdenking van het 350-jarig bestaan.

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Nuttige Wenken.

HET REINIGEN VAN SPEELKAARTEN

Speelkaarten reinigt men gemakkelijk door ze af te wrijven met een mengsel van $\frac{1}{2}$ water en $\frac{1}{2}$ geest van salmiak. Idem als men ze met een in kamfergeest gedrenkten lap afwrijft.

Voor een spel kaarten is een vingerhoed vol kamfergeest genoeg. Als men speelkaarten afzonderlijk op schoon papier op een gladde onderlaag legt en dan met een in benzine gedoopten linnen lap afwrijft en na het afdrogen met stearinepoeder met een wollen doek boent, worden ze schoon. Benzine is gevaarlijk bij vuur!

HET VERWIJDEREN VAN INKTVLEKKEN

Men kookt witte boonen zonder zout. Door middel van het afkookwater hiervan kan men gemakkelijk inktvlekken uit linnen verwijderen. Versche inktvlekken zijn spoorloos te verwijderen met een paar druppels citroensap.

Daarna is uitwasschen van de bewuste plek noodzakelijk. Met gekristalliseerd citroenzuur kan men hetzelfde bereiken; daar echter dit zuur scherper is, is het noodzakelijk de plek te voren in water te doopen.

Men wast de bewuste plek met verdund wijnsteenzuur en zorgt daarbij dat de oplossing des te sterker is, naarmate de vlek ouder is.

Men laat eenige druppels van een brandende vetkaars op de beschadigde plek vallen en wast haar dan met een oplossing van phosphorzure natron uit.

Wanneer na voorafgaan wasschen in zuiver water de vlekken behandeld worden met zemelen, verdwijnen ze insgelijks.

Oude inktvlekken wast men met goed gevolg in verdunde tinchloride-oplossing en spoelt ze dan in warm regenwater uit.

CACAO-, THEE- EN KOFFIEVLEKKEN

Zulke vlekken wast men met zeep en wanneer het noodig is met zout water.

Men doopt de vlekken zoolang in zoete melk, tot deze zuur is geworden.

Jersey en Bloese.

Onze lezeressen ontvangen op deze afbeelding twee alleraardigste voorbeelden van lichte kledij. — De jersey, links, kleedt al zeer elegant en maakt de draagster er van tot een charmante verschijning, niet het minst wanneer langs schoot, mouwen en kraag deze jersey met blauw geborduurd galon is gegarneerd. — De bloese, rechts, van strenge lijn en daardoor inderdaad een decoratieve kleding. De stof neme men van lichtbruin crêpe, met langs voorkant, schoot en mouwen een passende plooiarnering.

Afwrijvingen met glycerine en dan nawasschen in lauw water is eveneens aanbevelenswaardig.

Eigeeel met glycerine vermengd, daarna flink uitwasschen, helpt eveneens. Zulke vlekken verdwijnen na inwrijven met eigeeel en uitwasschen met water en na daarop volgend vochtig strijken.

Recepten.

Gezouten Haring.

Bereiding: De haringen, al naarmate de kwaliteit en de prijs ze meer of minder gezouten doen vermoeden, van 4 tot 24 uur in water laten uittrekken; duurt het langer dan 8 uur, dan moet het water onderwijl ververscht worden.

Na het ontzouten de koppen verwijderen, de visschen aan de buikzijde opensnijden en van binnen goed schoonmaken door alle resten van de ingewanden te verwijderen; ten slotte het vel er afnemen, de haringen in mooten snijden en opdienen op gewasschen wingerdbladeren of op een schotel, gegarneerd met takjes peterselie.

Nieuwe Haring.

Den haring aan de buikzijde open maken, van binnen goed reinigen, van het vel ontdoen en in tweeën of vieren splijten, door in elke hand een stuk van den staartvin te nemen en de helften voorzichtig van elkaar te trekken. Daarna de graat verwijderen, den visch, met de rugzijde naar boven, zooveel mogelijk weer in den vorm leggen en opdienen met een takje peterselie.

Men kan den ontvelden haring ook in mooten snijden; dan wordt de kop, met een rood bloemetje in den bek, op den schotel weer aan de mootjes aangelegd. Bij elke bewerking moet men zorgvuldig het gebruik van het stalen mes en vork vermijden.

Gebakken Baars.

Benodigd: 1 KG. kleine baarzen; zout; eitwit, paneermeel of bloem; boterolie of frituurvet.

Bereiding: De baarzen schubben, uitnemen, wasschen, licht inkerven, flink met zout inwrijven en ongeveer $\frac{1}{2}$ uur laten staan. Vervolgens de visschen stuk voor stuk afdrogen, eerst in eiwit, daarna in paneermeel of bloem wikkelen en in heete boter, boterolie of frituurvet aan beide kanten bruin en gaar bakken.

Voor het bakken in frituurvet of olie worden de vischjes niet gepaneerd, doch na het afdrogen even in bloem gewenteld.

VOOR DE JEUGD

EEN MENAGERIE UIT LUCIFERS.

W e hebben jelui eenigen tijd geleden geleerd hoe men van lucifers allerlei aardige teekeningen maken kan: vogels, huizen, tot zelfs een gemeubileerde binnenkamer.

Hier laten we jelui zien, dat je er zelfs een geheele menagerie van maken kunt. Onderaan ziet ge een stekelvarken. Twee halve lucifers vormen den spitsen kop, terwijl een oog gevormd wordt van den kop van een lucifer. En nu zijn harer of borstels. Je moet je goed voorstellen hoe zoo'n beest er uitziet als het rustig zit of ligt, van voren eenige korte en naar achteren de lange borstels... een, twee, drie, en het stekelvarken is klaar!

Wat willen jullie nog meer? Een nijlpaard, een giraffe, een leeuw, een beer? Vooruit dan, daar gaat-ie weer voor niks!

Jullie moeten er goed op letten, dat je de koppen aan de lucifers laat zitten overal waar ze iets kunnen aanduiden. Heel aardig is het voor de vogels gekleurde lucifers te nemen.

De meeste hier afgebeelde dieren zijn gemakkelijk te herkennen, nietwaar? Er is er echter één bij, die jullie niet zoo gemakkelijk raden zullen, namelijk de tweede aan den linkerkant, schuin boven het stekelvarken. — Welk dier stelt dat voor? Goed kijken hoor!

Inmiddels sparen jullie maar wat afgebrande lucifers op en als het dan een regenachtige dag is, probeer je maar eens om deze menagerie na te maken en dan begin je bij de dieren, die het gemakkelijkst zijn, bijv. de ezel of de giraffe. — Goed succes.

OOM TOM.

DE ROOFSPIN

DOOR STEIN RIVERTON

GEAUTORISEERDE VERTALING VAN

Mevr. D. LOGEMAN-v. d. WILLIGEN.

22)

Dat weet ik. Maar hierna?"

"Een nachtelijk gesprek dus. Waar, als ik vragen mag?"

"Liefst in uw huis."

Valentine lachte.

"Daar kan ik onmogelijk op ingaan," zeide zij

"Moet u elders heen?"

"Nee, ik ga direct naar huis."

"Goed, dan kunnen we samen rijden. Of bent u misschien bang voor me?"

"Denkt u dat ik bang ben? Dan kent u mij niet. Ik ben bang voor niets en voor niemand."

"Het blijft dus afgesproken."

Valentine dacht even na.

"Uw sterk gelaat imponeert me," zeide zij. "Goed, het blijft afgesproken. Dan vermijd ik tenminste dat u bij mij inbreekt," voegde zij erlachend bij, "trouwens ik geloof dat ik u wel vertrouwen kan."

Krag en Valentine voegden zich nu bij de andere heeren, die vreeselijk waggelden. In stilte bewonderde Krag Valentine's tegenwoordigheid van geest. Waarschijnlijk wist zij wel dat de ingenieur niet degene was voor wien hij zich uitgaf, en dat haar een ernstige ontmoeting wachtte, maar zij wist haar spanning en agitatie volmaakt te verbergen.

Het werd langzamerhand twaalf uur. Valentine sprak den wensch uit op te breken.

Zowel Bissen als de ritmeester boden dadelijk hun rijtuig aan, maar Valentine sloeg beide af.

"Meneer Kvam is zoo vriendelijk geweest om mij een plaats in zijn rijtuig aan te bieden," zeide zij, "hij woont aan denzelfden kant van de stad als ik."

Kort daarop verliet het gezelschap de prachtige zaal.

Toen Valentine met Kvam wegreed, bleven de beide andere heeren eenigszins beteuterd achter.

Bissen zeide:

"Het rijtuig van Kvam? Daar begrijp ik niets van, — en daar rijden ze waarachtig weg in haar eigen Wiener wagentje?"

De ritmeester trachtte te vergeefs zijn lorgnet recht te zetten.

Nee, hij begreep er niets van, hij was er heelemaal van in de war.

En hij wist tenslotte niets beters te doen dan zich in de spiegelzaal met een laatste, een allerlaatste glas te troosten.

Ondertusschen reden de roofspin en Asbjörn Krag samen naar Valentine's huis in de Oscarsgate.

Valentine maakte zelf de deur open en zond den koetsier weg.

Krag keek eens rond.

Het was overal donker in den omtrek. Zoodra zij binnen waren, draaide Valentine het elektrische licht op. Zij liet Krag in een salon en beloofde dadelijk te komen.

Zoodra zij weg was, begon Krag de kamer te onderzoeken. Het was een zeer elegante salon, volgepropt met kostbare vachten en meubels met zijde overtrokken. Hij zag dat er aan den eenen wand een prachtige Venetiaansche spiegel hing, die geheel met draperieën behangen was. Op een tafel stond een antieke urn.

Zware gordijnen waren voor de ramen getrokken. Krag trok een gordijn op zij en keek naar buiten. Hij opende het raam, dat uitzag op een tuin met mulle, zachte aarde.

In geval van nood, dacht hij in zich zelf, kan ik naar beneden springen, als ik tegen alle verwachting in overrompeld mocht worden.

Hij liet het raam open staan, maakte de haak vast maar trok de gordijnen weer dicht.

Daar het zacht en stil weer was, was het niet te bemerken, dat het raam open stond.

Krag was nauwelijks met zijn onderzoek gereed, toen Valentine haastig binnen kwam. Zij had het rood zijden kleed nog aan, maar haar sieraden had zij afgedaan.

Krag zag dadelijk dat zij nu veel ernstiger gestemd was dan te voren. Er was iets zenuwachtigs en opgewondens over haar.

"Ik ben erg moe," begon zij, "en moet u daarom verzoeken zoo kort mogelijk te zijn. Het begint al laat te worden."

"Ik heb ook weinig tijd," antwoordde Krag. "Voor

van nacht twee uur moet ik een menschenleven gered hebben. Kunnen wij ongestoord praten?"

Valentine knikte.

"Staat er niemand in de kamers hier naast te luisteren?"

"Nee."

Krag haastte zich naar den grooten spiegel en nam de antieke urn op.

"Een mooi voorwerp," zeide hij met bewondering, "een zeer schoon voorwerp. En waarschijnlijk zeer kostbaar."

"Heeft die urn iets met ons gesprek te maken?" vroeg Valentine verbaasd.

"En deze spiegel," ging Krag onverstoord voort, "is ook heel mooi."

Toen hij de urn op de console zou zetten, maakte hij een onhandige beweging, zoodat de urn tegen den spiegel stiet, waar een gat in kwam. Descherven vielen in duizend stukken op den grond.

"Ik vraag u wel excuus," zeide Krag met een heel ongelukkig gezicht, "ik vraag u duizendmaal excuus en de schade vergoed ik natuurlijk."

Stom van verbazing staarde Valentine met strakken blik naar zijn verwoestingswerk. Maar Krag stak kalm de hand in het groote gat in den spiegel en stiet op een wollen tapijt.

"Ik dacht wel," mompelde hij, "dat die mooie spiegel een opening verborg."

Achter den spiegel hing een donkere portière.

Een hartig hapje.

Voor de liefhebbers die in dit reis seizoen het Centraal-Station te Amsterdam binnengaan of verlaten, staat een „Salon de rafraichissement" op wielen gereed voor een hartigen beet.

Toen Krag die op zij trok, hoorde hij in de kamer er achter een deur slaan.

Hij sprong de kamer in, wist den knop van het electrisch licht te vinden en draaide het licht op.

Hij bevond zich in een soort eetkamer. Een snelle, vorschende blik in het rond, overtuigde hem dat er behalve hemzelf geen ander levend wezen in de kamer tegenwoordig was, maar hij was even zeker dat iemand juist de kamer verlaten had.

Een spion, die achter den spiegel, het gesprek had willen af luisteren.

Krag sloot de deur af.

Toen ging hij, den gebroken spiegel voorbij, weer den eleganten salon in, waar Valentine heel kalm op hem zat te wachten.

Hij sloot ook de salondeur af.

Daarop wendde hij zich tot de roofspin.

"Ik bewonder u," zeide hij, "uw koelbloedigheid en stilzwijgen imponeren mij werkelijk."

"En ik ben stom van verbazing over uw brutaliteit," zeide zij.

"Heeft u er berouw van dat u mij binnen heeft belaten?"

"Nee," antwoordde de roofspin, en er schitterde triomf in haar oogen toen zij vervolgde:

"Ik heb het gevoel dat u in een val geloopt is, meneer de detective."

Krag trok de schouders op.

"Laat ons ernstig samen praten," zeide hij, "het terrein is gereed."

XVIII

De dood voor oogen.

Valentine was zeer bleek geworden.

Zoodra zij Krag's dreigende houding zag, liep zij naar de bel om hulp te roepen, maar Krag had haar

doel begrepen. Met een ruk sneed hij de electrische leiding door.

"Probeer niet om hulp te roepen," zeide hij, "dat zou u duur te staan kunnen komen."

Valentine leunde roerloos tegen den rug van een stoel. Zij scheen ten prooi aan een hevige gemoedsaandoening. Haar borst ging heftig op en neer, en haar groote, donkere oogen flitsten van woede.

"Bent u van plan me te vermoorden?" vroeg zij.

"Wie weet," antwoordde Krag.

Hij wees naar een fauteuil.

"Ga zitten," beval hij, "in ieder geval heb ik voor dien iets met u te verhandelen."

"Voor dien?"

Krag keek haar aan.

"U ziet doodsblijk," ging hij voort, "u stelt mij te leur, mevrouw."

"Stel ik u te leur?"

"Ja, want ik was overtuigd dat er niets was wat u bang kon maken. En nu bent u bang."

Valentine sloeg ontkennend de hand uit, wilde hem antwoorden, maar kon niet aan het woord komen.

"Ik verzeker u dan ook graag," ging Krag ernstig voort, "dat u nooit in zulk een gevaarlijke positie geweest bent."

"Werkelijk? Hier in mijn huis, in mijn eigen salon?"

"Ja."

"Waaruit maakt u op dat ik bang zou zijn?"

"Dat is heel duidelijk. Uw heele gedrag zegt het me. Kijk uw hand eens beven."

Onwillekeurig trok zij haar hand terug.

"U kent mij dus," ging Krag voort, "ik ben Kvam, de mijn ingenieur niet."

"Dat vermoedde ik heel den tijd."

"Ik ben Asbjörn Krag, de detective van Kristiania, en niet Kvam, de ingenieur."

"Dat vermoedde ik, maar ik betwijfel of u Krag wel is."

"Voor wien houdt u me dan?"

"Voor den een of anderen misdadiger. Misschien een inbreker, misschien een moordenaar. Een politiemans dringt niet op die wijze een privaat huis in."

"Dat zijn maar praatjes," zeide Krag. "U weet heel goed wie ik ben en waarvoor ik kom."

Valentine antwoordde niet.

"Zullen we niet gaan zitten?" zeide Krag. "Ik moet u spreken."

"Voor u mij vermoordt?"

Krag trok de schouders op.

"Dat hangt van de wending af die ons gesprek zal nemen," zeide hij.

"Maar als ik nu niet met u spreken wil?"

"Dan zal ik er u desnoods toe moeten dwingen."

"Dan roep ik om hulp. Dan open ik een raam en gil om hulp."

Zij liep naar de vensters.

Toen haalde Krag zijn revolver uit den zak en terwijl hij dien op haar richtte, zeide hij: "Dan schiet ik u dadelijk neer."

Valentine keek naar Krag's dreigend gelaat en bleef staan.

"Ik zie dat u aarzelt," zeide de detective, "u heeft zeker wel meer tegenover den mond van een revolver gestaan. U weet wanneer het ernst en wanneer het scherts is. Ik verzeker u, mevrouw, dat ik nog nooit zoo ernstig ben geweest als thans."

Valentine deed een paar passen naar het raam, maar bleef weer staan, toen zij Krag's revolver een knak hoorde geven. Hij spande de haan.

Toen werd zij op eens volmaakt kalm. Zij passeerde den loop van Krag's revolver en zeide met een stem, waaruit niet de minste aandoening sprak:

"Meneer de detective, ik zal luisteren, ga zitten."

Zij ging voor de tafel zitten en keek Krag, die over haar stond, uitdagend aan.

Krag legde de revolver voor zich op tafel.

"Ik ben moe," zeide Valentine, "veel kunt u me niet te zeggen hebben. Ik geef u twintig minuten."

Krag keek op zijn horloge.

"Dat is meer dan genoeg," zeide hij, "over tien minuten moet ik de zaak met u vereffend hebben. Om half twee wacht Falkenberg me met het rijtuig. Dus ter zake! Waar is Ada?"

Valentine kroop onwillekeurig in een, een beweging die niet aan Krag's waakzame oogen ontsnapte.

"Ada?" antwoordde Valentine. "Hoe zou ik dat weten? Ik ken geen Ada."

"U heeft zich reeds verraden," zeide Krag. "U verspilt den tijd met zulke uitvluchten."

"Zoudt u zich niet nader willen verklaren?" vroeg Valentine met een superieur-ironischen glimlach.

"Zeker, met genoegen. Lang voordat meneer Falkenberg zich tot mij wendde, heb ik u in mijn qualiteit als politiebeampte reeds lang nagegaan en bestudeerd. (Wordt vervolgd.)

PANDER
 & ZONEN

DEN HAAG

AMSTERDAM
ROTTERDAM

KLEURECHTE GORDIJNSTOFFEN

125 cm. breed
vanaf f 1.55 p. Mtr.

VOOR

Grapjes.

„Is uw man altijd nog zoo verstrooid?”

Professor's vrouw: „Ongelooflijk, gewoonweg! Gisteren nog wilde hij de gebraden kip kussen en mij voorsnijden.”

„Nu, lieve Emma, het is waar dat ik in een zwak oogenblik je plechtig beloofd heb, dat ik je nooit meer met Xantippe vergelijken zou, maar ik moet je wel zeggen, zonder onbescheiden te zijn: „Ik voel mij vandaag weet net eender alsof ik Socrates ben.”

De eene vriend tot den ander: „En die grap noem jij nieuw? Dan ben je toch ook uit je tijd, man! Mijn grootmoeder heeft haar mij al verteld, toen ik nog een kleine jongen was!”

Jantje komt huilend op school. „Wat is er gebeurd? Waarom huil je, Jantje?” vraagt de onderwijzer.

„Mijn broertje heeft vanmorgen de kleintjes van onze poes verdronken!”

„Nou, dat is ook ondeugend, hoor Jantje! Maar ik zou er nu maar niet meer om huilen. Daar krijg je toch je poesjes niet mee terug!”

„Dat behoeft ook niet, meester! Maar Moeder had beloofd dat ik ze verdrinken mocht.”

Als een voorbeeld van Lloyd George's slagvaardigheid lazen wij onlangs het volgende. Op een politieke vergadering hield hij een rede, waarover een dame, die het klaarblijkelijk niet met hem eens was, zich zoo opwond, dat zij den spreker in de rede viel met de woorden: „als ik uw vrouw was, zou ik u vergif ingeven.”

Waarop Lloyd George gevat antwoordde:

„En als ik uw man was, zou ik het innemen ook!”

Vriend (beneden): „Je hebt niets anders te doen, wanneer ik je het touw zal hebben toegegooid, dan het aan die punt boven je hoofd vast te maken en dan jezelf maar naar beneden te laten zakken.”

John: „Hallo Bert! Ik dacht dat je ons een kip zoudt sturen voor ons Zondag's maal?”

Bert: „Ja, dat zou ik ook, maar ze is beter geworden!”

Allerlei Wetenswaardigs.

HET BOUWOFFER.

Onder een Bouwoffer verstaat men een geschenk, bestaande uit een levend wezen — mensch of dier —, dikwijls ook uit een voorwerp, dat men aanwendt ten voordeele van een nieuw gebouw of van hen, die het zullen bewonen.

Deze gave werd op verschillende wijze in het gebouw ingemetseld.

Dit gebruik schijnt in alle deelen der wereld in zwang te zijn geweest, natuurlijk het meest bij de onontwikkelde volkeren.

Zoo werden in Siam nog voor korten tijd onder nieuw te bouwen stadspoorten menschen begraven, en in het midden der 19e eeuw werden er onder de poort van de stad Taroy in Tenasserim nog eenige misdadigers begraven.

Op Tahiti werd vroeger elke ziel die het tempeldak schraagde, geplaatst op het lichaam van een krijgsgevangene of van iemand, die in ongenade was gevallen bij de priesters, terwijl de volkeren van den Indischen Archipel de gewoonte hadden de palen van hun huizen te zetten op tot dit doel gesnelde koppen.

In het Maandbericht van het Ned. Zend. Genootschap vinden wij door Zendeling Kruijt nog de volgende interessante mededeeling gedaan. Het dorps-hoofd te Taipa, een overigens verdienstelijk man, zou gaarne den ouden tempeldienst weer in eere hersteld hebben willen zien, door opheffing van het verbod van koppensnellen. In verband daarmee vroeg hij daarom eens den zendeling, of het Gouvernement niet zou willen toestaan, dat men eens in de vijf jaar zou gaan koppensnellen bij de To Kinadoe, de erf-vijanden, die een van de voorouders van het dorps-hoofd hadden gedood, door een paal van een tempel op hem te plaatsen.

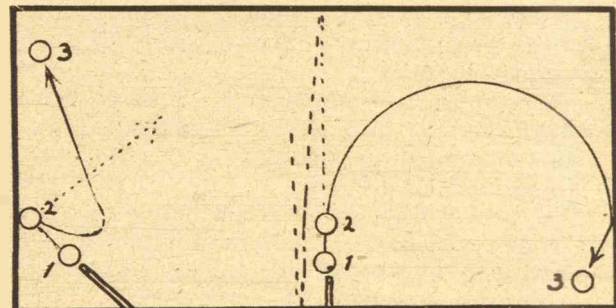
In 1857 nog, toen een voornaam hoofdman der Kajanen op Borneo een nieuw huis ging bewonen, kocht hij een Maleische slavin, liet haar doodbloeden en sprenkelde het bloed onder de woning.

IEDEREEN

Biljarten.

Merkwaardige stooten.

Links op afbeelding I wordt een carambole weergegeven uit het welvoorziene kunststooten-repertoire van Jean Bruno. (Men zie de vorige biljartribiek).

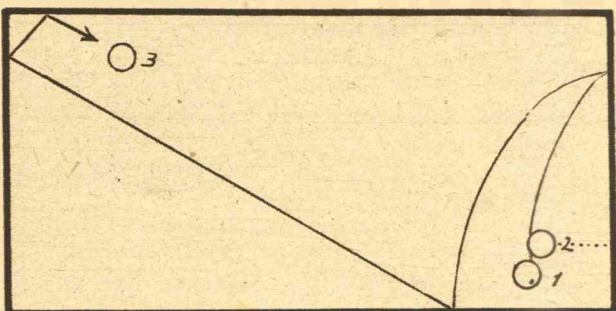
Deze stoot behoort tot het genre doorschieten. Daar bal 2 vast aan den band ligt, volgt onmiddellijk een hevige klots waardoor bal 1 teruggeworpen wordt. De moeilijkheid nu is om de vooruitdraaiende beweging van den stootbal te behouden.

Dit is alleen te bereiken door zeer forsch af te stooten met horizontaal gehouden queue.

De andere carambole van hetzelfde diagram verbeeldt een doorschiet-trekstoot van Pfeiler, een Oostenrijksch professor. Dit is een buitengewoon moeilijke stoot welke een zeer krachtigen en tevens lossen afstoot vereischt. Er zijn maar weinig speelfers welke hierover beschikken.

De voor enkele jaren gestorven Fransche grootmeester Cassignol was ook in dit genre een der bekwaamsten.

Bij dezen stoot moet de queue een helling van ongeveer 30 graden hebben.

De geweldige masseerstoot van afbeelding II is een prestatie van Louis Cure, een der sterkste Fransche professoren van dezen tijd.

BILJARTER.

VERZORGING VAN HET HAAR.

Voor degenen die last hebben van vroegen uitval van het haar en van de hinderlijke en schadelijke „roos” in het haar, bestaat een beproefd, probaat middel, dat men zelf bereiden kan en niet duur is.

Men hale voor f 0.10 glycerine, f 0.10 salycile en 4 maatjes brandewijn.

Dit doet men in een flesch en vóór 't gebruik de flesch goed schudden. De ervaring heeft geleerd dat dit middel uitstekend helpt.

Odol
 Tandpasta
 „Echt Lingner.”

FRANK

ODOL

TAND PASTA

ODOL, van aangename smaak

en met een niet te overtreffen antiseptische werking, is bijzonder voordeelig in het gebruik, terwijl het met

ODOL TANDPASTA,

dat hoofdzakelijk voor de mechanische reiniging der tanden dient, een volmaakte verzorging van mond en tanden waarborgt.

In het bijzonder treden de fijnkorrelige substantie, alsook de aparte smaak en aangename reuk van het Odol Tandpasta, op den voorgrond.